

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás 1959. október 4. 20 óra 00 perc

Esti jelentés a rákosligeti holdkövető állomásról

t SE/TM/TM Mi
35.

A rákosligeti holdkövető állomáson a tudományos munkatársak átalakították az állomás vevőkészülékét, hogy a szovjet kozmikus rakéta jeleit felfoghassák. Vasárnap délután a hivatalosan közölt megaciklus hullámhosszon sikerült felfogni a jelzéseket, amelyeket este ismételtelen sikerült venni.

Az MTI munkatársa kérdést intézett Horváth Tiborhoz, az állomás vezetőjéhez, aki a következőket válaszolta:

- Hogy biztosan meggyőződünk a már jelentett vételről, két hiteles Grid-dip-méterrel írt Endre fizikus mérnökkel és Radványi technikussal együtt ellenőriztük a vevőkészülékét. A két hiteles műszer tanúsága szerint a vett jelek megegyeztek a szovjet kozmikus rakéta jeleinek megaherzével. A megfigyelést az éjszaka megszakítás nélkül folytatjuk. /MTI/

V E G E !

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959 október 5 6 óra -- perc

Irodalomszakos tanárok segítik a kőbányai szavalókat, nyolcszáz fiatalot keresnek az ifjúsági versenykarba - Salottiskola a Pataki István Művelődési Házban

1959 október 5

1. A Pataki István Művelődési Házat sokszáz kőbányai leány- és fiú látogatta.

Az intézmény vezetői rendszeresen tanulmányozzák a fiatalok érdeklődési körét és a tervek összeállításakor az ő véleményüket is figyelembe veszik. Így történt legutóbb is, amikor elhatározták, hogy a PIT-tel közösen bérletes ismeretterjesztő előadásorozatot indítsanak. A sorozat olyan témákat tartalmaz, amelyek a fiatalokat is foglalkoztatják, így például Ablak a láthatatlan világba, Az ember és a világmindenség, Tantervek, felfedezések, kalendok. Az előadásokon rendszeresen filmet vetítenek és a sorozat befejezésekor a hallgatók részére Kérdezz-felelek, versenyt rendeznek. Az öt legeredményesebb versenyzőt kétféle, - karóra, rádió, töltőtoll - jutalomban részesítik.

Nagyon sok tehetséges fiatal szavalója van Kőbányának. A legjobbakból - valamennyi dolgozó fiatalok szavalóit kiemelték, amely napokon belül megkezdik munkáját. A programot a kerület irodalomszakos tanárainak javaslati alapján állították össze. Olyan nagy az érdeklődés a kör munkája iránt, hogy elhatározták: legkésőbb a jövő év elején irodalmi színpadot hoznak létre, ahol a hivatalos művészek mellett helyet kapnak a kerület tehetséges fiataljai is. Legközelebbi tervük: fellépés a művelődési ház nyilvános estjén, majd elviszik műsorukat a kerület több munkásszállására is.

Decemberben ünnepli 50 éves jubileumát a kőbányai férfiak, amelyben mintegy 30 veterán is részt vesz. A művelődési ház most 800 olyan fiatalot keres meg levélben, akik az általános iskolák önkénteseiben szerepeltek és felkérlik őket, vegyenek részt az alakuló ifjúsági versenykar munkájában.

/Fol.t.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1959 október 5 7 óra 10 perc

/Trodalomszakos tanítók...foljt/

1.

Két hete működik a művelődési ház zeneiskolája, ahol jól képzett zenepedagógusok vezetésével a zongora, hegedű- és tangószermóka tanszakon több mint 50 fiatal tanul. Ugyancsak több gyermek ismerkedik a zenével a művelődési ház zeneóvodájában. A két éves multira visszatekintő, 103 növendékkel rendelkező belattiskolában sok tehetség került felszínre és közülük többen magasabb fokon tovább tanulnak, hiszen pedig az Operaház balettkarában táncolnak.

Mintegy százan vesznek részt a szakkörökben. A fotó- és a képzőművészeti kör tagjai rövidesen kiállításon mutatják be munkájukat. A fotósok már sok felvételt készítettek a kerület újraépítéséről, intézményeiről, a kőbányai dolgozók megváltozott életéről és ezeket "Kőbánya 15 esztendeje" címmel kiállításon mutatják be. A gyarapodó, fejlődő kerületet ismertetik meg a látogatókkal. Így például leányképzették a Városléti település iskolájának alapozását, amely rövidesen felépül. A nagyventagó galambász- szakkör a mezőgazdasági kiállításon is bemutatja már a munkáját. Felsőkára újabb szakkörök kezdik meg munkájukat. Felintattal a nagy érdeklődésre, turisztikai és ezermester-szakkört alakítanak.

A művelődési ház gondoskodik a fiatalok szórakoztatásáról is. Hattagú kitűnő tánczenekart szerveztetett, amely október 1-től szolgáltatja a zenét a szombati és a vasárnapi táncmulatságokon. Mintegy negyven fiatal fejezi be rövidesen a kétéves táncanfolyamot, október 3-án pedig új kurzus kezdődik, amelyre eddig több mint ötvenen jelentkeztek. Híradgyik tanfolyam után nyilvános táncversenyt rendeznek, ahol a fiatalok számot adhatnak a tanultakról. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1959 október 5 6 óra 20 perc

A művészettörténet forrásai címmel új sorozatot indít a Közönművészeti Kiadó

1959 október 5

2.

A Közönművészeti Kiadó új sorozatot indít a művészet történetével foglalkozók részére. A művészettörténet forrásai címmel. Az első kötet Dési-Huber István válogatott írásait tartalmazza, s ezekben a napokban jelenik meg a könyvesboltokban. Ez a kötet a művész cikkeit, vallomását, műveit foglalja egybe a művészetről. Harminckét kép illusztrálja a könyvet - a tárgyalt témának megfelelően - Dési-Huber és a korstársak alkotásainak reprodukciói. A második kötetben Madryánszky László naplóját adják közre, amelyből képet nyerhetünk az érdekes művészéletéről, a haladó gondolkodású festő életéről, művészeti fejlődéséről, korstársadalmáról. Naplóját 1890-ben kezdte írni és haláláig folytatta. A görög nyelven írt naplót Patáky Dénes fordította magyarra, s a kötetet Madryánszky friss vázlatainak, témafeljegyzéseinek a reprodukciói egészítik ki.

A sorozat harmadik köteteként az olasz reneszánsz nagy mestereinek köréből 25 levelét adják közre, Raffaél, Leonardo da Vinci, Michelangelo, Mantegna, Tizian, Cellini, Vasari és mások írásait. A képanyag jó részét önarcképeket tartalmaz és az írásokban említett művek reprodukcióit adja. A sorozat egyes részeit a kiadó kiadta az írások nyilvánosságának a kor művészeti életére és művészetelméleti helyzetére. /MTI/

Ösz a fővárosi parkokban: teltebbé vonulnak a fáknak, a bokrok, a virágok. /MTI/

1959 október 5

3.

Az utóbbi fagyos éjszakákon a budapesti parkokba, házikertekbe is belépett az ősz, megtarkultak a fák, a bokrok, fenyvednek a dércsipett virágok.

/fol.t.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1959 október 5. 6 óra 30 perc

/Ősz a fővárosi...folyt/ 1

3. Szerte megkezdték a hideg iránt érzékeny dísznövények beültetését. Sorány kertészbrigádok óvatosan kiemelik és üvegházakba viszik a pompás cernák és a muskátlik tiz-ezeit, előkészítik téli talpra a kényes díszcserjéket.

A beültetési munkákkal párhuzamosan máris megkezdtek az évelő gyűjtemények hiánycsökkentését, valamint a jövő tavaszi "kivonulás" előkészületeit. Mint Barock István, a Fővárosi Kertészet főigazgatója elmondotta, az ősz folyamán 400.000 tő különböző évelő virágot, dugványt és 20.000 tulipánt ültetnek ki. A fővárosi virágtermesztő telepen máris hozzáfogtak a sokféle nyári virág szaporításához. A tervek szerint másfél millió nyári virágpalántát nevelnek az új kikelet érdekében, hogy az idővel is pompásabb, gazdagabb árnyékos virágdíszbe öltöztessék majd Budapestet.

Elszen vannak a tervek a parkok, terek, utcák őszi fásítására is. Mielőtt lehull a lomb, megkezdik a telepítést. Az utcai két évben összesen 250.100 cserjét ültettek el csupán a parkokban, a most a következő hetekben újabb 60.000 cserjét tesznek állandó helyre. Az ültetésnél gondosan ügyelnek arra, hogy az új növénycsoportok jól beilleszkedjenek a tájba és szűkebb környezetükbe. A Gellérthegy déli oldalán, a Buzsáki Juhász család körül ültetőkön megtisztítják az elvadult bokros területeket és körülbelül 20.000 új fát, cserjét ültetnek el természet-hű csoportosításban. Jelenleg az őszi sorok körül a második világháború alatt erősen megritkult népligeti növényállomány kiültetésére. E célra 10.000 új fát, díszcserjét ültetnek el a kopáros részeken. Az utcák per- és füstnyelő, árnyékos sorfát az idén 10.000-rel szaporítják. Többnyire ezüsthársat, korai juhart és ostorfát ültetnek, amelyek a fővárosi levegőtisztító, szennyezett levegőt ki-tűnően bírják, emellett díszre válnak a szépülő utcáknak, tereknek.

Örvendetes jelenség, hogy az idén erősen csökkent a parkrombolási esetek száma. A főváros lakossága sokkal inkább megbecsüli a tavasztól késő őzig frissen zöldellő, jól gondozott pázsitot, a pompás virággyákokat, fák-
kat, dísznövényeket, mint a korábbi években. A garázdkö-
rdőket már gyakran a közvélemény, a közönség helyes fel-
lépése akadályozza meg az ültetvények károsításában. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1959 október 5. 6 óra 40 perc

Októberben új cukrászdákkal bővül Budapest vendéglátó-
ipari hálózata

1959 október 5

4. A Budapesti Vendéglátóipari Tröszt tájékoztatója szerint októberben több új, korszerű cukrászdával és eszpresszóval bővítik a budapesti vendéglátóipari hálózatot. Ezeket a cukrászdákat főleg az új lakótelepeken nyitják meg. Az új városi lakások és az OTP öröklakások közelében a következő helyeken nyitnak októberben cukrászdát vagy eszpresszót: a Damjanich utcában, a Malinovszki fasorban, a József köruton, az Alkotás utcában és az Illóúton.

Az új üzletek kivétel nélkül korszerű formában épültek és a berendezésük minden igényt kielégít. Az említett cukrászdákon kívül újabb kávéházak is nyitnak az év végéig. /MTI/

Mátralomnicon

1959 október 5

5. az október 6-10 között megrendezésre kerülő spektroszkopiai konferencián a Magyar Tudományos Akadémia képviselőiben Mátrai Tibor kandidátus és Márkusné Császár Livia tudományos kutató vesz részt. /MTI/

Óratolvaít fogtak el

1959 október 5

6. Az Óbudai Harisnyagyár XV. kerület, Ady Endre utca 69/70 szám alatti kirendeltségén 1957. áprilisa óta több alkalommal feltörték a dolgozók öltözőszekrényeit, s ottan pénzt, ruhaneműket és órákat loptak el.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1959 október 5 6 óra 50 perc

/Oratolvaftfolyt/

6.

A tetteseket nem sikerült elfogni. A gyanúsítottak között volt Jász Jenő, VI. kerület Lázár utca 20 szám alatti lakos is, aki 1957 áprilisában került a vállalatba, azonban mindig alibit igazolt. A közel múltban azonban, amikor hűtő-
pótló órát akart értékesíteni, bebizonyosodott, hogy ő követ-
te el az öltözői lopásokat. Jász Jenő betegség ürügyén két
év alatt a munkanapoknak mintegy felén hiányzott munkahelyé-
ről, s rendszerint akkor maradt távol, miután egy-egy lopást
elkövetett. Munkatársaitól több alkalommal esalt ki összesen
mintegy 8000 forintot. A pénzt eszpresszóban elszórakozta.
A gondolatoss család és öltözői tolvaj ügyét itadták az
ügyészségnek./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1959 október 5. 11 óra 45 perc

Elutazott a magyar párt- és kormányküldöttség Berlinbe

7.

Németország Szocialista Egységpártja és a Német Demokratikus Köztársaság kormánya meghívására magyar párt- és kormányküldöttség utazott hétfőn Berlinbe, az NDK megalakulásának tizedik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségre.

A küldöttséget Kiss Károly, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnökhelyettese, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja ve-
zeti. A küldöttség tagjai: Incze Jenő külkereskedelmi mi-
niszter, Kisházi Odön munkaügyi miniszter és Rostás István,
a Magyar Népköztársaság berlini nagykövete. A küldöttség
elzetesen közölt összetételében változás történt, mert dr.
Münnich Ferenc miniszterelnök, akit a kormány a küldöttség
vezetőjeként kijelölt, influenzában megbetegedett, s ezért
nem utazhatott el.

A küldöttség becsusztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Kádár János, az MSZMP Központi Bi-
zottságának első titkára, Apró Antal, Fock Jenő, Marosán
György, Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tag-
jai, az MSZMP Központi Bizottságának, a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának és Minisztertanácsának több tagja, a
politikai élet számos más vezető személyisége. Megjelent
a becsusztatásnál Walter Vesper, a Német Demokratikus Köz-
társaság budapesti nagykövete, s a nagykövetség tagjai.
Ott volt a budapesti diplomáciai képviseltek számos ve-
zetője és tagja./MTI/

Kilencven ezer mázsá dohány termett Szabolcsban

1959. október 5.

8.

Szabolcs-Szatmár megyében befejezéshez közeledik a dohánytörés. A termés jobb, mint az elmúlt esztendőben, s különösen a nagyüzemi gazdaságok eredmé-
nyei szembetűnőek. A termelőszövetkezetek általában két mázsával több dohányt törtek le egy holdról, mint az el-
múlt esztendőben, s csaknem 4 mázsával többet, mint az egyéni-
leg dolgozó parasztok. Számos közös gazdaság rek-
ordnak számító eredménnyel büszkélkedhet. A tiszadobi
Táncsics Tsz 25 holdról 350 mázsá száraz dohánylevelet
takarított be, ami 14 mázsás átlagnak felel meg. A levelek
minősége is jobb, mint az elmúlt esztendők bármelyikében
volt, s így a szövetkezet több mint 1 millió forinttal gaz-
dagodik a dohánytermesztés bevételéből. A megyei összesi-
tés szerint az idei dohánytermés, amelynek zöme szabolcsi
fajta, meghaladja a 90.000 mázsát./MTI/

B 8. kiadás 1959. október 5. 11 óra 55 perc

Befejeződött a szarvasbögés: 280 bikát lőttek a külföldi vadászok

9.

A messzeföldön híres magyar vadászterületeken: a Dunamenti mocsaras erdők és a középhegységek tölgyes, bükkös, gyertyános rengetegében elhallgattak a vadászpuskák, befejeződött a szarvasbögési idény. Az eredményekről Dénes István, az Országos Erdészeti Főigazgatóság vadászati osztályának vezetője tájékoztatta az MTI munkatársát:

Az idén különösen jó idők jártak az erdők, mezők vadjára. A rendkívül enyhe tél után korán tavaszodott, a bőségesen volt legelő. A szarvasbögés - az augusztus végi hideg éjszakák miatt - a szokásosnál korábban, már augusztus 23-án, 24-én elkezdődött. A ritka élményt nyújtó vadászatra minden eddiginél nagyobb számban érkeztek külföldi vadászok. Különösen sokan jöttek a Német Szövetségi Köztársaságból, de voltak svájciak, osztrákok is szép számban, sőt egy német tábornok is kipróbálta vadász-szerencséjét. A 200 külföldi vadász együttesen 280 értékes trófeát vitt haza. Az agancsok közül 31 haladta meg a 8 kilót, 17 a 9 kilót, 10 pedig a 10 kilón felüli kategóriába került. A vendégek megelégedéssel nyilatkoztak a gazdag zsákmányról, a magyar vadászati kultúráról és a gyönyörű tájakról. Jórésztük máris bejelentette igényét a jövő évi bögési idényre.

Miért nem esett rekorder bika?

Az idén zsákmányul esett szarvasbikák agancs-súlyának átlaga jobb, mint a tavalyiaké volt, ami elsősorban a korai agancsfelrakódásnak és a kedvező időjárásnak köszönhető. Ugyanakkor azonban az ugynevezett rekorder-bikák közül egyet sem sikerült puskavégre kapni. A múlt év legszebb agancsa 12.7 kiló volt, az idei legnagyobb trófea pedig csak 11.6 kilót nyomott. Ennek oka elsősorban az, hogy a tartós száraz időben, a zörgő hárszton cserkészve, nem lehetett megközelíteni a kintű hallásu, finom szimatu vén kapitálisokat, amelyekre ráadásul a "figyelő hárem" is éberrel vigyáz, s idejében megadják a vészjelt, a leseket pedig messze elkerülik az óvatos többnyire már puskaport is szagolt veteránok.

/folyt.köv./

B 9. kiadás 1959. október 5. (1 óra 5) perc

/Befejeződött1.folyt./

9.

A szarvasbögés idején tartották a Mátra-vidéki erdőkben, továbbá Visegrád és Telki környékén a muflon-kos vadászokat. Számos szép muflon-csigát szereztek itt is a külföldi vendég-vadászok. A vaddisznó lesek-ről ugyancsak bő zsákmánnyal, izgalmas élményekkel tértek haza a nemes sport kedvelői.

Kezdődik a dám-vadászat

A közeli napokban kezdődik a dámszarvas barcozása /bögése/ és előreláthatólag október 20-a körül lesz a csucsforgalom. A Tolna, Békés és Bács megye egyes erdősegeiben honos nemes, lapátos agancsu vad bikáiból az idén 40-50-et lőnek ki. A magyar vadászokon kívül 30 külföldi vadász indul lesre, cserkészésre a dám-bikák után.

Hj színefoltnak számít a vadászati programban, hogy az idei télen először rendeznek vaddisznó hajtásokat, továbbá apróvad-körvadászatokat külföldi vendég-vadászok részvételével./MTI/

-- . --

A színházak államosításának 10. évfordulóját ünneplik a budapesti és a vidéki színházak

1959. október 5.

11.

Tíz évvel ezelőtt, 1949 derekán nagy jelentőségű fordulat történt a magyar színháztársadalomban: államosították a színházakat. A színházak államosítása a magyar színháztársadalom magyszerű felvirágzását, anyagi és művészi felemelkedését eredményezte. Az állami kezbe került régi budapesti színházak mellett újak is alakultak, köztük a Vigszínház romjain újjáépült Magyar Néphadsereg Színháza.

Az államosítás a vidéki színháztársadalom számára a teljes megújulást jelentette. Az újjászervezéssel először hat állandó vidéki színház létesült, s ez a szám azóta tízre nőtt. A vidéki színházak a tájéltadások rendszerének bevezetésével a színházi kultúra hatását lényegében az egész országra kiterjesztették. Azoknak a területeknek az ellátására pedig, amelyek kiestek a vidéki

/folyt.köv./

B 11. kiadás 1959. október 5. 12 óra 25 perc

/A színházak államosításának...1.folyt./
11.

színházak hatósugarából, 1951-ben létrehozták a Faluszínházat, amelynek nyolc együttese a legeldegóttabb falvakba és tanyákra is eljuttatja a klasszikus és modern színjátszás kiemelkedő alkotásait.

Színházaink egyre több új, a felszabadult nép életét és szemléletét ábrázoló mai tárgyú magyar darabot mutatnak be. Számos új magyar dráma megszületése az államosítás egyik legnagyobb eredménye. Az 1958-59-es évadban például összesen 25 új magyar darabot játszottak színházaink sikerrel. Az új magyar dráma jelentőségét bizonyítják az 1959-60-as évadban tervezett bemutatók is. A budapesti színházak mintegy 60 új darab bemutatására készülnek és ezeknek több mint fele mai témájú, magyar, szovjet és népi demokratikus színpadi mű.

Az új magyar darabok, a szovjet és a népi demokratikus színpadi alkotások sikere megcáfolta azt az állítást is, hogy a nézőket csak az öncélú szórakoztatást szolgáló darabok érdeklik. Ennek ellenkezőjét bizonyította például a Kormós ég eddigi 27 előadása, ahol a látogatottság 90.5 százalékos volt. Hasonló sikere volt a Pesti emberek és a Kötéltánc című daraboknak is. Az elmúlt évadban országosan legtöbbet játszott darabok között van a cseh Kohout: Ilyen nagy szerelm című drámája - 370, a Szélvihar - 275, és a Bátyasétány 77 - 258 előadással.

A budapesti és vidéki színházak szeptember-október hónapokban megemlékeznek a színházak államosításának 10. évfordulójáról. Mindenütt ünnepi társulati üléseket tartanak - az esti előadások előtt - ahol a színház művészei visszaemlékeznek a fejlődésre és a közönséggel együtt ünneplik az évfordulót. A központi ünnepség a Nemzeti Színházban lesz, ahol disztribúción emlékeznek meg az államosításról. Az ünnepségek idején a színházak nagyszabású munkás-énekes találkozókat is rendeznek.

Budapesten elsőnek szeptember 23 -án a Fővárosi Operett Színház tartotta ünnepélyét, ahol Honthy Hanna üdvözölte a közönséget. A Petőfi Színház kamaraszínházában október 10-én emlékeznek meg az évfordulóról.

/folyt.köv./

B 11. kiadás 1959. október 5. 12 óra 25 perc

/A színházak államosításának...2.folyt./
11.

A budapesti színházak az államosítás 10. évfordulójának alkalmából kiállításokat is rendeznek leg-sikerültebb bemutatókból. A Művelődésügyi Minisztérium és a Színházi Dolgozók Szakszervezete bronz-émlékplakettek kibocsátását tervezi. Emlékalbum készítését is tervezik, amelyet a külföldi országokba is elküldenek. A Színház-és Filmtudományi Intézet, a színházak államosításának 10. évfordulójára, központi színháztörténeti kiállítást rendez a Színháztörténeti Múzeumban. /MTI/

A mezőgazdaság bőven elátja nyersanyaggal a feldolgozó ipart: különösen a nagyüzemi gazdaságokban ad bőséges termést a cukorrépa, a kender, a len, a napraforgó és a paprika

1959. október 5.

10.

Az idel esztendő nemcsak gabonafélékből és takarmányokból adott bőséges termést, általában jól fizetnek az ipari növényekkel bevetett táblák, parcellák is. A feldolgozó gyárak, üzemek országsszerte munkába fogtak: az átvevőhelyekre szinte özönlik a cukorrépa, a kender, a len, a napraforgó és a paprika. A mezők munkásai azon igyekeznek, hogy a jó időt kihasználva, veszteség nélkül, jó minőségben betakarítsák a termést, s folyamatosan ellássák nyersanyaggal a feldolgozóipart.

A Békés megyei községek, városok határában egymást érik a cukorrépa, kender, vagy napraforgót szállító gépjárművek, fogatok, vasúti szerelvények. Különösen a nagyüzemi gazdaságokban adnak az idén bőséges termést ezek a fontos ipari növények. Cukorrépából például naponta 350 vagonnyit szállítanak a gyárakba. Összesen több mint 15.000 vagonnal termelt több cukorrépa ezen a vidéken, mint a múlt évben. Rostkenderből nem ritkaság a 50-55 mázsa holdankénti átlagtermés. Csupán a Mezőhegyesi Állami Gazdaság 400 vagon rostkenderrel szállít az iparnak. A Sarkadi és a Mezőhegyesi Kendergyárban már befejezéshez közeledik a kender felvásárlása: a tervek szerint az idén több mint 2000 vagon kenderrel dolgoznak fel. A battonyai, a dombegyházi és a csanádapácsi termelőszövetkezetek 14-16 mázsa termést takarítanak be a napraforgó-táblák minden holdjáról. Igen jó termést adott a kísérletképpen vetett,

/folyt.köv./

B 11. kiadás 1959. október 5. 12 óra 25 perc

/A színházak államosításának...1.folyt./
11.

színházak hatósugarából, 1951-ben létrehozták a Faluszínházat, amelynek nyolc együttese a legeldugottabb falvakba és tanyákra is eljuttatja a klasszikus és modern színjátszás kiemelkedő alkotásait.

Színházaink egyre több új, a felszabadult nép életét és szemléletét ábrázoló mai tárgyú magyar darabot mutatnak be. Számos új magyar dráma megszületése az államosítás egyik legnagyobb eredménye. Az 1958-59-es évadban például összesen 25 új magyar darabot játszottak színházaink sikerrel. Az új magyar dráma jelentőségét bizonyítják az 1959-60-as évadban tervezett bemutatók is. A budapesti színházak mintegy 60 új darab bemutatására készülnek és ezeknek több mint fele mai témájú, magyar, szovjet és népi demokratikus színpadi mű.

Az új magyar darabok, a szovjet és a népi demokratikus színpadi alkotások sikere megcáfolta azt az állítást is, hogy a nézőket csak az öncélú szórakoztatást szolgáló darabok érdeklik. Ennek ellenkezőjét bizonyította például a Kormós ég eddigi 27 előadása, ahol a látogatottság 90.5 százalékos volt. Hasonló sikere volt a Pesti emberek és a Kötéltánc című daraboknak is. Az elmúlt évadban országosan legtöbbet játszott darabok között van a cseh Kohout: Ilyen nagy szerelem című drámája - 370, a Szélvihar - 275, és a Bútyasótány 77 - 258 előadással.

A budapesti és vidéki színházak szeptember-október hónapokban megemlékeznek a színházak államosításának 10. évfordulójáról. Mindenütt ünnepi társulati üléseket tartanak - az esti előadások előtt - ahol a színház művészei visszaemlékeznek a fejlődésre és a közönséggel együtt ünneplik az évfordulót. A központi ünnepség a Nemzeti Színházban lesz, ahol diszlocádáson emlékeznek meg az államosításról. Az ünnepségek idején a színházak nagyszabású munkás-éjénész találkozókát is rendeznek.

Budapesten elsőnek szeptember 23 -án a Fővárosi Operett Színház tartotta ünnepélyét, ahol Honthy Hanna üdvözölte a közönséget. A Petőfi Színház kamaraszínházában október 10-én emlékeznek meg az évfordulóról.

/folyt.köv./

B 11. kiadás 1959. október 5. 12 óra 10 perc

/A színházak államosításának...2.folyt./
11.

A budapesti színházak az államosítás 10. évfordulójának alkalmából kiállításokat is rendeznek leg-sikerültebb bemutatókból. A Művelődésügyi Minisztérium és a Színházi Dolgozók Szakszervezete bronz-emlékplakettek kibocsátását tervezi. Emlékalbum készítését is tervezik, amelyet a külföldi országokba is elküldenek. A Színház-és Filmtudományi Intézet, a színházak államosításának 10. évfordulójára, központi színháztörténeti kiállítást rendez a Színháztörténeti Múzeumban. /MTI/

A mezőgazdaság bőven ellátja nyersanyaggal a feldolgozó ipart: különösen a nagyüzemi gazdaságokban ad bőséges termést a cukorrépa, a kender, a len, a napraforgó és a paprika

1959. október 5.

10.

Az idei esztendő nemcsak gabonafélékből és takarmányokból adott bőséges termést, általában jól fizetnek az ipari növényekkel bevetett táblák, parcellák is. A feldolgozó gyárak, üzemek országszerte munkába fogtak: az átvetőhelyekre szinte özönlik a cukorrépa, a kender, a len, a napraforgó és a paprika. A mezők munkásai azon igyekeznek, hogy a jó időt kihasználva, veszteség nélkül, jó minőségben betakarítsák a termést, s folyamatosan ellássák nyersanyaggal a feldolgozóipart.

A Békés megyei községek, városok határában egymást érik a cukorrépa, kender, vagy napraforgót szállító gépjárművek, fogatok, vasúti szerelvények. Különösen a nagyüzemi gazdaságokban annak az idén bőséges termést ezek a fontos ipari növények. Cukorrépából például napon-ta 350 vagonnyit szállítanak a gyárakba. Összesen több mint 15.000 vagonnal termelt több cukorrépa ezen a vidéken, mint a múlt évben. Kostkenderből nem ritkaság a 50-55 mázsás holdankénti átlagtermés. Csupán a Mezőhegyesi Állami Gazdaság 400 vagon rostkenderrel szállít az iparnak. A Sarkadi és a Mezőhegyesi Kendergyárban már befejezéshez közeledik a kender felvásárlása: a tervek szerint az idén több mint 2000 vagon kenderrel dolgoznak fel. A battonyai, a dombgyházi és a csanakapci termelőszövetkezetek 14-16 mázsás termést takarítanak be a napraforgó-táblák minden holdjáról. Igen jó termést adott a kísérletképpen vetett,

/folyt.köv./

B 12. kiadás 1959. október 5. 10 óra 15 perc

/A mezőgazdaság bőven...1.folyt./
10.

különlegesen magas olajtartalmu szovjet csikos napraforgó. A Békés megyei terményforgalmi vállalat eddig 800 vagon napraforgót vásárolt fel, de az egész termés előreláthatólag meghaladja az 1.500 vagon.

A zalai termelők eddig körülbelül másfél-ezer vagon rostlent szállítottak a mikósdpusztai lengyárba. A gyár szakemberei szerint az idei jó termés legalább három esztendőre biztosítja a folyamatos nyersanyagellátást. Heves megyében évente körülbelül 10.000 holdon természetnek cukorrépat, hogy a körzetben működő Hatvani és Selypi Cukorgyárat ellássák nyersanyaggal. Az idei jó termésre jellemző, hogy a füzesabonyi rétőfi Termelőszövetkezet 230 mázsát takarított be egy-egy holdról. Az eddig beérkezett adatok szerint a megye szövetkezeti gazdaságaiban 50-60 mázsával jobb a cukorrépa-termést, mint az egyéni gazdák parcelláin. A cukorgyárak jól felkészültek a szokásosnál nagyobb mennyiségű cukorrépa feldolgozására. A két gyár egyenként körülbelül 3000 vagon jó minőségű cukrot készít a megyében termelt répából.

Baranyában régi hagyományai vannak az ipari növénytermesztésnek. Különösen sok lent termelnek. Ebből a fontos ipari nyersanyagból az idén mintegy 35.000 mázsát takarítottak be a megye termelői. A Dráva-menti meleg, párás síkságon és a Mohács-szigeten ismét fellendült a kendertermesztés. Valóságos kenderövezetet alakítottak ki a múlt évben újjáépített Drávaszabolcai Kenderfeldolgozó Gyár körül, s az idén 80 közös gazdaság kapcsolódott a kendertermesztésbe. Az eddigi többéves 20 mázsa körüli átlag helyett az idén legalább 30 mázsa lesz a holdankénti átlag, de vannak olyan kiemelkedő gazdaságok is, mint a mohácsi Új Barázda Tsz és a Sátorhelyi Állami Gazdaság, ahol 39, illetve 45 mázsa a holdankénti hozam. A körülbelül 80.000 mázsányi termésnek fele máris a feldolgozó üzemekben van, egy részét pedig uszályok szállítják más megye feldolgozó üzeméibe.

A baranyai cukorrépa-táblák idei termés-átlagai ugyancsak jóval magasabbak, mint a múlt években voltak. A számítások szerint legalább 150.000 mázsával több répa termelt, mint a múlt évben.

A kiskunsági termelőszövetkezetek és az egyéni gazdák az idén több mint 10.000 holdról takarítják be a napraforgó-termést. Husz átalakított cséplőgép máris munkába fogott, s a jó érett nagy "tányérok" bőven
/folyt.köv./

B 13. kiadás 1959. október 5. 10 óra 15 perc

/A mezőgazdaság bőven...2.folyt./
10.

hullik a mag a zsákokba. A megye napraforgó-termelői több mint félezer vagon napraforgómag értékesítésére kötötték szerződést a terményforgalmi vállalattal. Eddig 145 vagon gazdag olajtartalmu magot adtak át feldolgozásra.

A Sárközben, az ország egyik legnagyobb paprikatermő vidékén, ahol az idén 900 holdon természetek ezt a fontos fűszernövényt, rekordtermést takarítottak be: a holdankénti átlag mindenütt jóval meghaladta a 30 mázsát. A sárközi és a környékbeli falvak 220 vagon fűszerpaprikát adnak át a bogyaizlói és a kalocsai paprikamalomnak, ez a mennyiség körülbelül négyszerese az elmúlt évinek. A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat telepein is egymást érik a csillogó, haragospiros termés-el megrakott szekerek, gépkocsik. Naponta másfél-ezer mázsa fűszerpaprikát vesznek át a termelőszövetkezetektől és állami gazdaságoktól. Az egyéni termelők néhány héttel később jelentkeznek csak, mert felfűzve adják át az árut. Az idei gazdag termés feldolgozására jól felkészültek. A tavalyinál mintegy 200 vagonnal nagyobb paprikatermés feldolgozásánál az idén először alkalmazzák az ugynevezett hasító-gépsort, amivel a kézimunkát teljes mértékben nélkülözhetik, ugyanakkor tovább javul a paprika minősége.
/MTI/

Ujabb lakások készültek el Győrött

1959. október 5.

Győrött a Richards Posztógyár mellett, az Almos utcában új lakótelep bontakozik ki. Három házba már a múlt évben beköltöztek. A negyedik most készült el és a napokban sor kerül a műszaki átadásra. November végére újabb két ház építését fejezik be. Ezenkívül rövidesen tető alá kerül a város legmagasabb, hétemeletes épülete, amelyet kéthónapos rekordidő alatt építettek, előregyártott vasbeton elemekből. Az Almos utcai új lakótelephez, ahol összesen 262 lakás lesz, orvosi rendelő és körzeti könyvtár is tartozik.

Az Ipartelepen 11 kisebb ház készült el. Itt a Győri Szerszámgépgyár építettett 44 lakást azoknak a szakembereknek, akik az elektromosipari üzembe átalakuló gyárban kapnak alkalmazást. Az első házba már beköltöztek. Ebben a negyedben 120 szövetkezeti lakás is épül.
/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1959. október 5. 13 óra 55 perc

Időjárásjelentés

24.

A Meteorológiai Intézet jelenti október 5-én, kétfőn 13 órakor:

Ejjeli fagyok

A Szovjetunió európai területén felhalmozódott igen hideg sarkvidéki eredetű légtömegek tegnap megindultak délnyugat felé és ma reggelre elárasztották Európa középső részeit is. Ma hajnalban Lengyelországban és Ukrajnában mínusz 1-5 fokig, Németországban fagypontra süllyedt a hőmérséklet. Hazánkban tegnap erősen felhős volt az ég, és több helyen hullott jelentéktelen mennyiségű eső. A hőmérséklet napközben északkeleten, ahová a hideg levegő első hulláma már a délelőtti órákban eljutott, csak 12-15, máshol azonban még 16-19 fokig emelkedett. Éjszaka északkeleten mínusz 1, plusz 2, máshol plusz 2-6 fokig hűlt le a levegő. Budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 12.4 fok volt, a sokévi átlagnál 1.1 fokkal alacsonyabb. Budapesten hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 milliméter, alig változik.

Várható időjárás kedd estig: a felhőzet keleten csökken. Máshol napos idő, csak kisebb felhőátvonulásokkal. Mérsékelt, időnként még élénk északkeleti, keleti szél. Az éjszakai lehülés fokozódik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 3 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 10-13 fok között.

Távolabbi kilátások: hideg idő.

A Duna vizállása ma reggel: 160 centiméter./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás 1959. október 5. 14 óra - perc

Hétfőn délelőtt ünnepélyesen megkezdődött az Uránia Filmszínházban a magyar Gépipari Tudományos Egyesület műszaki és tudományos filmfesztiválja

12.

Magyarországon első ízben rendezi meg október 4-től 17-ig a Gépipari Tudományos Egyesület a nemzeti műszaki és tudományos filmfesztivált, amelyen 22 ország mutatja be, összesen 187 tudományos és műszaki filmjét. A filmek felölelik az üzemszervezés, a technológia fejlesztés problémáit, továbbá bemutatják a legújabb termékeket, gyártmányokat és számot adnak arról a fejlődésről, amelyet a technika az elmúlt esztendőkhöz elért. A filmek rendkívül nagy jelentőségűek a politechnikai oktatás terén is.

A filmfesztivált, amelynek résztvevői vasárnap a késő esti órákban baráti találkozáson vettek részt - hétfőn délelőtt ünnepélyesen az Uránia Filmszínházban nyitották meg. Az ünnepség résztvevőit dr. Varga József egyetemi tanár, a Gépipari Tudományos Egyesület elnöke köszöntötte. Üdvözölte Szili Gézát, az MSZMP Központi Bizottsága ipari és közlekedési osztályának helyettes vezetőjét, Gyáros Lászlót, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnökét, dr. Hevesi Gyula akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia titkárát, továbbá a különböző minisztériumok képviselőit, a külföldi delegációkat, a népi demokratikus országok társ-egyesületeinek képviselőit. Hangsúlyozta, hogy a fesztivál gondolata a Gépipari Tudományos Egyesületből indult ki és a hatalmas szervező-rendező munkát az egyesület tagjai végezték. Segítséget nyújtott a Művelődésügyi Minisztérium, a Kohó és Gépipari Minisztérium, továbbá a hazai filmszakma. A fesztivál iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg mind külföldön, mind belföldön.

A nemzetközi filmfesztivál résztvevőit ezután Bakonyi Sebestyén Endre, a kohó és gépipari miniszter első helyettese köszöntötte, aki hangsúlyozta, hogy a fesztivál célja: felkelteni a figyelmet a műszaki és tudományos filmek nagy politechnikai oktatási lehetőségeire. Célja közé tartozik az is, hogy hazánkban szorgalmazza a műszaki filmek készítését és elterjesztését. Oriási lehetőségek kínálkoznak ugyanis a műszaki és tudományos filmek segítségével a legújabb technológiai folyamatok elterjesztésénél, a gyártmányok műszaki fejlesztésénél és a műszaki színvonal általános emelésénél. A továbbiakban közölte, hogy 148 külföldi vendég jelentkezett a filmfesztiválra és mintegy 800 hazai műszaki szakember. A bemutatásra kerülő filmek tájékoztatják a résztvevőket majdnem minden iparág elért eredményeiről, munkájáról. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1959. október 5. 11,1 óra 10 perc

/Hétfőn délelőtt...1.folyt./
12.

A továbbiakban Borfői Miklós, a fesztivál rendezőbizottságának titkára ismertette a filmfesztivál zsűrizési módját és a fesztivál eseményeit.

Az ünnepélyes megnyitó után megkezdődött az Uránia Filmszínházban az üzemszervezési filmek vetítése. /MTI/

Téli fehér Kalvil-alma érkezett a Nyírségből

1959. október 5.
13.

A Nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn reggel 129 vagon és 31 tehergépkocsi áru érkezett, ebből 3 vagon vegyes darabáru, 44 vagon burgonya, 7 vagon fejés- és kelkáposzta, 3 vagon levesbevaló zöldség, 14 vagon fehér- és zöldpaprika, 2 vagon őszi karfiol, 27 vagon alma, 2 vagon körte, 5 vagon szilva, 15 vagon szőlő, 6 vagon egyes gyümölcs és 1 vagonogyoró.

A gyümölcsfelhozatal a fővárosba napról-napra emelkedik. Hétfőn 55 vagon, nagyobb részben alma és szőlő futott be a Nagyvásártelepre. A Nyírségből megjött a fehér Kalvil-, az Alföldről az ananász ranett-alma, Sopron vidékéről pedig a kecskecsocsú piros és kék csemegeszőlő. Az alma és a szőlő ára nem változott. Az állami élelmiszerboltokban az I. osztályu nemeskörtét kilónként 5.20-6.-, a II. osztályt 4.40-5.20 forintért árusították.

Az őszi karfiol már vagonként érkezik a fővárosba. Az állami boltok a tisztított karfiolt kilónként 3.40-4.40, a paradicsompaprikát 3.20-4.-, a főzőtököt 1.40 forintért hozták forgalomba. A burgonya, a hagyma és a káposztafélék ára nem változott. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1959. október 5. 11,1 óra 10 perc

Huszonhatmázsás kukorica átlagtermés Fejér megyében

14.

Az ország egyik legnagyobb kukoricatermő körzetében, Fejér megyében a hét végéig 31.200 holdról törték le a termést a termelőszövetkezetek és az egyéni leg gazdálkodók. A hozam a tavalyinál jóval nagyobb. A múlt évben a megyei termésátlag 22 mázsa csöveskukorica volt, az idén - a kezdeti felmérések szerint - 26 mázsa csöveskukoricát takarítanak be holdankint. A megyében 72 termelőszövetkezet nevezett a 30 mázsás kukoricatermesztési mozgalomba, s e közös gazdaságok legtöbbje el is éri ezt az eredményt, ami elsősorban a hibridvetőmag alkalmazásának és a gondos növényápolásnak köszönhető. /MTI/

Épül a hajdunánási fürdő

1959. október 5.

15.

Hajdunánáson még a múlt év őszén hetven fokos gyógyvizet tört fel. A városi tanács 3 millió forint költséggel fürdőt létesít a gyógyviz kihasználására. A munkákat már megkezdték, a nagymedencéből és két kisebb medencéből álló fürdőt a jövő évben adják át rendeltetésének. /MTI/

800 művészeti együttes felszabadulási seregszemléje Szabolcs-Szatmár megyében

1959. október 5.

16.

A felszabadulás 15. évfordulója tiszteletére Szabolcs-Szatmár megyében megrendezik az öntevékeny művészeti együttesek seregszemléjét. Az ifjúságiakkal együtt több mint nyolcszáz színjátékos-, ének-, zene- és táncsoport szerepel a seregszemlén, mintegy 18.000 résztvevővel. A művészeti együttesek körzeti és járási bemutatókat tartanak, s a felszabadulási évfordulón minden községben diszünnepségek lépnek fel. /MTI/

B 18. kiadás 1959. október 5. 14 óra 10 perc

A szegedi Holt-Tiszán vízátelomű épül harminhárommillió forintos költséggel

18.

Szeged két nagy munkáslekta városrészét, a Rókust és a Moravavárost már a szokottnál kissé több csapadék esetén is, évről-évre előtéssel fenyegeti a belviz. Az összegyűlt vizet a terület mély fekvése miatt nem lehet levezetni. Ezért most zárt és nyílt csatornarendszert létesítenek, amely a várost megkerülve a Tisza egyik holt ágába torkollik és onnan emelik át a vizet a folyóba. A Holt-Tiszán, amelyen a levezetett víz folytatja útját, két nagy zsilipet építenek, a medret kikotorják és a holtág végén nagy teljesítményű vízátelomű szivattyutelepet építenek. Ennek gépei percenkint 240 köbméter vizet emelnek át a Tiszába. A jelentős létesítményre 33 millió forintot fordítanak. Az építést még ebben a hónapban megkezdik. A vízátelomű építését az ötéves tervben fejezik be. /MTI/

--- --

Tíz év alatt csaknem kétezer vajúrt neveltek a borsodi vajúrtanuló intézetekben

1959. október 5.

19.

A borsodi bányavidéken tíz évvel ezelőtt nyitották meg az első vajúrtanuló iskolát. Jelenleg már három ilyen intézetben nevelik a Borsodi Szénbányászati Tröszt üzemi részére a szakképzett vajúrokat. Perecesen, Sajószentpéteren és Kurtyánban az idén csaknem ezer fiatal tanulja a bányászok tudományát. A vajúrtanulók a hagyományos bányászokhoz kívül megismerkednek a legkorszerűbb bányaművelési eljárásokkal, a korszerű biztosítással és a gépi műveléssel is. A gyakorlati munkát két tanbányában tanítják, a harmadik tanbányát most készítik elő. Az elmúlt tíz évben csaknem kétezer bányafiatal nyert vajúrt oklevelet a tröszt területén működő vajúrtiskolákban. /MTI/

--- --

B 19. kiadás 1959. október 5. 15 óra 10 perc

Az utóbbi évtized legnagyobb kendertermését takarították be az Alföldön

20.

Az Alföld öt nagy kendertermő megyéjében, Csongrád, Békés, Szolnok, Bács, és Pest megyében az utóbbi évtized legnagyobb termését takarították be. A sokévi 22-23 mázsa átlag az idén a 30 mázsa is meghaladja, s legalább másfélszeres vagonnal termelnek többet a fontos ipari növényből, mint tavaly. A bőseges termés nagy részét már a gyárakba szállították, ahol kiderült, hogy a minőség is jobb a vártnál. A beszállított kenderkörő 75 százaléka elsőrendű minőségű. A Dél-Magyarországi Rostkikészítő Vállalat felkészültanagy termés feldolgozására, a betakarítás idejére felépült és már működik Eperjesen az ország első kenderáztató alagútja. Az új létesítmény nehéz fizikai munkától kiméli meg a dolgozókat, csökkenti az áztatási időt és lényegesen javítja a kender minőségét. /MTI/

--- --

Üzemépületekkel bővítik és korszerűsítik az Esztergomi Szerkezépgyárat

1959. október 5.

21.

Az Esztergomi Szerkezépgyár dolgozói most ünneplik a vállalat fennállásának 40. évfordulóját. A gyár különösen a felszabadulás óta fejlődött. A régebbi időszakhoz viszonyítva több mint háromszor annyi dolgozót foglalkoztat. Termelési meghegyszeresedett és kivitelre készített gépeivel mintegy ötven országban szerzett elismerést a magyar iparnak. A második ötéves terv várható feladatainak megvalósítására, s a dolgozók munkakörülményeinek javítására újabb üzemépületekkel bővítik és korszerűsítik a vállalatot. A napokban fejezték be a melegüzem gyáregység első részének az építését. Itt az edző- és a kovacsüzemhelyt rendezik be. Megkezdtek a hegesztő, fémszóró és galvanizáló műhelyek, a precíziós öntőde és a laboratórium új helyiségeinek építését is. Az új gyáregység elkészítése után megszűnik a régi műhelyek zsúfoltsága és egészségesebb, biztonságosabb munkakörülményeket teremtenek a dolgozóknak. A gyár vezetői bátran éltek az önköltségsökkentő beruházási kölcsön igénybevételel is. Öntődéjük új kupolacsarnokának építésére másfélmillió forint ilyen hitelt vettek fel és a kölcsönt abból a megtakarításból fizetik vissza, amit az itt felszerelésre kerülő két korszerű kupolókemencével és a selejtcsökkentéssel érnek el. Hozzáfogtak a nagy szerelőcsarnok bővítéséhez is. A tervek szerint az új létesítményeket a jövő évben adják át. /MTI/

--- --

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2o kiadás

1959 október 5

15 óra 50 perc

A dolgozók szakmai továbbképzéséről tárgyalt a vasas szakszervezet elnöksége

23

1959 október 5

A vasas szakszervezet elnöksége hétfői ülésén többek között megvizsgálta a dolgozók szakmai továbbképzésének helyzetét. Megállapította, hogy a termelés emelkedése és a műszaki színvonal növekedése következtében az utóbbi időben egyes szakmákban szakmunkáshiány mutatkozik. Üzemünk sokkal több új gépet helyeznek üzembe, mint az elmúlt esztendőben, s a gyártáshoz és a gépek kezeléséhez egyaránt jólképzett szakemberekre van szükség. Ezért igen fontos, hogy valamennyi illetékes szerv nagy gondot fordítson az iparitanulók és a szakmunkások nevelésére. Orvándatosan növekedett iparunkban az érettségizett munkások száma. 1957-ben 10, tavaly már 14 szakmában dolgoztak érettségizett iparitanulók. 1955-1956-ban 1228, az idei tanévben 5329 érettségizett dolgozik a vasiparban. Tapasztalatok szerint nemcsak általános műveltségük, hanem szakmai előmenetelük is jobb, mint az alacsonyabb végzettségűeké.

A szakszervezet elnöksége megállapította, hogy a vállalatok üzemi bizottságai meglehetősen keveset foglalkoznak az iparitanulók gyakorlati oktatásával és kevésbé szorgalmazzák egyes szakmák "átöröklését". Egyes helyeken, mint például a pépai ELEKTHERMAX-gyárban, nem veszik fel iparitanulónak a vállalat szakmunkásainak gyermekeit, a törzsgárdát sokhelyütt nem ösztönzik arra, hogy gyermekeiket ugyanarra a szakmára taníttassák. Igen jó kezdeményezés született ezzel kapcsolatban a Gheorghiu Dej Hajógyárban, ahol a szakmunkásoknak egy része az iskolai szünet alatt bevitte gyermekeit dolgozni a vállalatba, hogy ott megismerkedhessenek az üzemi élettel.

Az elnökség véleménye szerint a szakmunkáshiány pótlására elengedhetetlen az is, hogy egyes szakmákban tegyék lehetővé a többéves szakmai gyakorlattal rendelkező betenített munkásoknak a szakmunkásvizsga letételét. Az esztergályos, a kovács, a hegesztő, az általános lakatos és néhány más szakmában már sok példa volt erre és a tapasztalatok szerint a munkások megfeleltek a követelményeknek. Hasznosnak bizonyultak a szakmunkástovábbképző tanfolyamok is.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21 kiadás

1959 október 5 15 óra 50 perc

A dolgozók... folytatása/

23

A vasas szakszervezet tovább kívánja szélesíteni a szakmai ankétokat. 1957-1958-ban 35, ebben az évben pedig eddig 12 ankétot szerveztek a szerszámtakarékosság, az öntődei selejt csökkentése, a gyártmány- és gyártásfejlesztés, a műanyag fokozott felhasználása és egyéb fontos feladatok elősegítése érdekében. A héjformázás technológiájának terjesztésével tavaly ötmillió, az idén pedig már előreláthatólag 16-17 millió forintot takarítanak meg üzemünk, je eredményel alkalmazzák a Budapesti Szerszámgépgyárban, a Mechanikai Műszer- és Gyárban és néhány más vállalatnál a precíziós öntést is. Követésreméltó a Magyar Optikai Művek kezdeményezése, ahol új gyártmányok, vagy gyártási eljárások esetén a tervező mérnökök ismertetik a gyártmány elvi és gyakorlati felépítését és az új technológiák helyes alkalmazását. A Klemet Gottwald Villemossági Gyárban a legjobb dolgozók rendszeresen segítséget nyújtanak a fiataloknak, a Ganz-MÁVAG forgácsoló üzemében az üzem vezetője a legértékesebb szakemberekkel meghatározott időtartamra megállapodást köt az újonnan felvett esztergályosok tanítására. Ha a fiatal szakmunkás bizonyos teljesítményt elér, abban az esetben segítőtje jutalomban részesül.

A szakszervezet elnöksége külön megvizsgálta a női szakmunkások helyzetét, s megállapította, hogy a vasiparban viszonylag igen kevés a női szakmunkás. Pedig igen sok női műszerész, általános lakatos, műszaki ellenőr, esztergályos, hegesztő, takarékos kifogástalanul dolgozik, s ugyanúgy megállják helyüket, mint a férfiak. Az elnökség felhívja a Kohó- és Gépipari Minisztériumot, hogy a vasiparban növelje a női iparitanulók számát. Az elnökség, a Kohó- és Gépipari Minisztérium szakoktatói osztályával közösen felméri, hogy a Vadásztelep-gyárban, az Egyesült Izzóban, az Orion-gyárban, a Boloiennisz-gyárban, a Rádiótechnikai Gyárban és más üzemekben milyen lehetőségek vannak a nők részére szakmásképző tanfolyamokra és mindent megtesznek ilyen tanfolyamok szervezésére. /III/

- 0 -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás 1959. október 5. 17 óra 30 perc

Első összefoglaló jelentés a nagy őszi forgalomról: szeptemberben 9 esetben raktak naponta 15.000 vasúti kocsit - A nagy teherforgalom ellenére sem késnek a személyvonatok

22.

A MAV ezekben a napokban felmérte a nagy őszi forgalom eddigi munkáját. Megállapították, hogy a szállítási igények jelentősen meghaladják a tervben előírt feladatokat, mert az ipar, a bányászat és a mezőgazdaság a pártkongresszus tisztelőtételére tett felajánlások eredményeként lényegesen többet termel és ezt természetesen el is kell szállítani.

Az idei őszi forgalom szeptember első napjaiban kezdődött, s már szeptember első két hetében igen megnőtt a zöldség és gyümölcsfélések, a len és a kender, valamint a darabáru szállítás. Míg szeptember elején naponta 5-600 kocsi cukorrépat raktak, addig szeptember végén naponta ezer kocsit raktak meg cukorrépával, s ez a szám előreláthatólag hamarosan 1.500-ra növekszik. Munkanapokon általában 14-15.000 kocsit raktak meg különböző termékekkel és árukkal, de 9 esetben fordult elő az, hogy 15.000 kocsit. Sőt: szeptember 26-án, amire még a magyar vasút történetében nem volt példa - 16.345 kocsit igényeltek a feladók. Előreláthatólag a napi kocsigény hamarosan nem egy esetben meghaladja majd a 16.000-ot, sőt számolni kell azzal is, hogy az őszi forgalom derekán 17.000 kocsi igényelnek be igényt. Komoly hiba azonban, hogy a szállítató felek nem minden esetben használják ki a kocsik rakterületét, pedig ha ezen a téren javulás mutatkozna, jobban ki lehetne elégíteni az igényeket. A kocsiforduló ideje szeptemberben átlagosan 3.39 nap volt, a tervezett 3.55-el szemben. Ehhez hasonló kitünő eredményt a MAV-nál még nem értek el. Lehetőség nyílik arra, hogy a kocsifordulót még tovább csökkentsék. Hasonlóképpen még komoly intézkedéseket kell foganatosítani annak érdekében, hogy szombaton délután és vasárnap az eddiginél több üzem és nagyobb mennyiséget rakodjon.

Az áruszállítás azonban nem tereli el a figyelmet a személyvonatok pontos közlekedtetéséről. Annak elvárása, hogy óriási mennyiségű árut és terméket kell továbbítani a MAV-nak, a személyszállító vonatok 97.4 százaléka közlekedik menetrend szerint. A korábbi évek gyakorlatával szemben az őszi forgalom idején sem engedik a személyszállítást háttérbe szorítani. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23 kiadás 1959 október 5. 17 óra 30 perc

Az árutermelés fokozásáról tanácskoztak termelészövetkezeti elnökök és mezőgazdászok Hódmezővásárhelyen

27

1959 október 5

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Csongrád megyei szervezete hétfőn ankétot rendezett a hódmezővásárhelyi Szántó Kovács János Termelészövetkezetben; a belterjes gazdálkodásról és az árutermelés fokozásáról. Az ankéton résztvevő 200 termelészövetkezeti elnök és mezőgazdász előtt K. Nagy Sándor, az ISZMP Központi Bizottságának tagja, a Földművelésügyi Minisztérium szövetkezetpolitikai főosztályának vezetője tartott előadást. /MTI/

- o -

Francia elektromos mérőműszerek bemutatása Budapesten

29

1959 október 5

A COMEF párizsi cég, amely 21 francia gyárat képvisel, a METRIMPEX Magyar Külkereskedelmi Vállalat meghívására Budapesten mutatja be elektromos mérőműszereit. A bemutatott vándorkiállítás formájában szervezték meg. A műszereket hozó auto hétfőn érkezett meg Párizsból, a Budapesti Műszaki Egyetem udvarába és október 9-ig itt tekinthetik meg az érdeklődők a francia műszereket. A jövő héten hétfőn és kedden a MIGÉRT Népköztársaság uti termébe viszik el a kiállítás anyagát. A COMEF 500 meghívót küldött a magyar szakembereknek. /MTI/

- o -

Két évvel ezelőtt a Föld légkörének száz kilométer magas rétegét iserte a meteorológia, ma négyszázezer kilométer távolságból kap adatokat - A Hold éghajlatának ismerete a Föld éghajlatának teljesebb megismerését is szolgálja

1 Hbj/KE/Gg Vg
28

1959 október 5

A Hold-Föld szputnyik, az automatikus bolygóközi állomás nemcsak a csillagászatnak, hanem a "társ"-tudományoknak is rendkívül fontos ismereteket szolgáltat, így például a meteorológiának. Dr. Aujezsky László, a fizikai tudományok kandidátusa, a Meteorológiai Intézet előrejelzési osztályának vezetője meteorológiai szempontból a következőkben foglalta össze a Föld-Hold szputnyik tudományos vizsgálódásának fontosságát:

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24 kiadás

1959 október 5.

18 óra 5 perc

/Két évvel ezelőtt... folytatás/

- A 2000-3000 kilométer vastag gáztömeg az, amelyet a Föld légkörének nevezünk és amely irányítja a Föld hőmérsékletét. Az első szputnyik felbocsátásáig ennek a 2000-3000 kilométer vastag gáztömegnek a legalsó, mintegy 100 kilométeres rétegét ismertük részletesebben, a többire, a 2000-3000 kilométer vastag rétegre csak indirekt uton következtethettünk. A mesterséges holdak segítségével az utóbbi években előbb a 100-1000 kilométer közötti hatalmas vastagságú réteget, majd utána az egész légkört tanulmányozhattuk. A mostani Hold-Föld szputnyikot megelőzően "csak" 46.000 kilométer vastagságig vannak adataink, szerdától kezdve azonban 400.000 kilométerrel kaphatunk majd adatokat. Ebben a nagy távolságban nemcsak a légkör, hanem a bolygóközi anyag állapotáról is tájékozódhatunk. Ehhez hasonló adatokat a két, előzőleg felbocsátott kozmikus rakéta is szolgáltatott, ezek azonban csak egy alkalommal. A mostani kozmikus rakéta hosszabb ideig tájékoztat, tehát nemcsak a pillanatnyi állapotról ad hírt, hanem az időközben bekövetkezett változásokról is. A mostani Föld-Hold szputnyik adatai egyrészt azért fontosak, mert ellenőrzik és kiegészítik az eddigi mesterséges holdak által megszerzett adatkinészt és bővítik a meteorológiai tudományt. A másik szempont sem hanyagolható azonban el. A Hold éghajlati viszonyainak tanulmányozása tanulságos összehasonlításra nyújt lehetőséget a Föld és a Hold éghajlatának kialakulása között. A Hold éghajlatának ismerete a Föld éghajlatának teljesebb megismerését is szolgálja. A Föld-Hold szputnyik tehát, ha nem is segít abban, hogy már holnap pontosabb legyen az előrejelzés, kétségtelen azonban, hogy hatalmas távlatokat nyit a meteorológia fejlődésében - hangzott a felvilágosítás. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás

1959. október 5.

18 óra 5 perc

A 18-18-60-as telefonszámon már a harmadik szovjet űrrakéta-jelzéseit közvetíti a posta tudakozó szolgálata

39.

A posta tudakozó szolgálata a 18-18-60-as telefonszámon három hétig közölte az érdeklődőkkel a második szovjet űrrakéta hangját. A közkedvelté vált telefonszámot ez alatt az idő alatt - vasárnap estig - 43.021-en hívták fel.

Hétfőn reggel a posta az október 4-én felbocsátott harmadik szovjet űrrakéta hírére megszüntette az előző adást. Kapcsolatot kerestek a Magyar Rádióval, amely a szovjet rádió adásából sugározta az automatikus bolygóközi állomás jelzéseit. A rossz vétel miatt azonban az állomás jelei telefonon nem lettek volna kivehatók. Ezért a Magyar Rádió a BBC-től vette át a Jodrell Bank műszerein észlelt jeleket, amelyeket magnetofon-szalagra rögzítettek, s a szalagot rákapsolták a tudakozó szolgálat automata berendezésére.

Igy a 18-18-60-as telefonszámon - néhány órai szünet után - hétfőn délután 4 órától már a harmadik szovjet űrrakéta, az automatikus bolygóközi állomás jelzéseit közvetíti a posta./MTI/

Megkezdődött a jövő év első negyedében gyártandó ruhamodellek kiválasztása

1959. október 5.

34.

A kereskedelem és a konfekcióipar képviselői ezekben a napokban döntenek el, hogy milyen ruházati cikkek készüljenek 1960 első három hónapjában. A Ruhaipari Tervező Vállalat és a konfekció-gyárak 800 ruhamodellt terveztek és ezek közül választják ki a legmegfelelőbbet. Az árumegrendeléseket megelőző tárgyalások és a modellek bemutatója hétfőn kezdődött meg a Ruhaipari Tervező Vállalatnál, ahol egyúttal a gyapjúgyárak kiállították a kártoltszövet újdonságait.

Az első napon a férfi és fiú ruhák, illetve kabátok kiválasztására került sor, amelyekből 180 mintaöltöny és kabátmodell készült. A férfi divat nem hoz különösebb változást, az olaszos vonalakat követik, csak a zakók lettek kissé hosszabbak./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás 1959. október 5. 18 óra 10 perc

A mostoha időjárás mellett is beváltak a szovjet rizsfajták - Husz mazsát termelt holdanként az "Uzrosz 17"

32.

Csongrádban befejezéshez közeledik a rizs-aratás, a megyeszerte megindult a cséplés is. Az esztendő fontos tanulsággal járt: érdemes elterjeszteni a változékonny időjárást jól tűrő, viszonylag rövid tenyészidejű és a betegségeknek ellenálló szovjet rizsfajtákat. Az idén, elsősorban a nagy hőingadozások miatt, az elterjedt Dunghar Shali fajta alig termelt valamit, a szovjet "Uzrosz 17" jelű rizs viszont ugyanolyan éghajlati- és talajviszonyok között gazdagon fizetett. A Koppáncsi Állami Gazdaságban 600 holdon átlagtermése meghaladja a 20 mazsát, ami még a kedvező időjárású években is igen jó termésnek mondható. A gazdaságban az ideai tapasztalatok alapján úgy határoztak, hogy jövőre több mint 1000 holdon termesztik ezt a fajtát. /MTI/

Hatezer egyéni gazda veti a kenyérgabonát Zalában

31.

1959. október 5.

Zala megyében is hatrálattatta az időszerű mezőgazdasági munkákat az esőtlen, száraz ősz. A termelők egy része előre számítva/megyeszerte hozzáálltak a vetéshez. A hét elején körülbelül 6000 egyénileg dolgozó parasz vetette a kenyérgabonát, s az utóbbi napokban az őszi árpa vetőmag fele, a rozsnak pedig mintegy 20 százaléka a földbe került. A gépállomások 277 erőgéppel és 86 vetőgéppel segítenek. /MTI/

↳ várt a vetésnél. Most, hogy a munka nem tűr további halasztást

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás 1959 október 5. 18 óra 35 perc

Bekezdtek a rádiótranszformátorok sz. logrendszerű gyártását a Híradástechnikai Nyanyag Gyárában - Egy perc alatt készül el egy rádiótranszformátor

1959 október 5

33

A váci Híradástechnikai Nyanyag Gyárát az öt éves terv idején a műszeripar egyik legkorszerűbb üzemévé fejlesztik. Ebben a gyárban készítenek majd nagy sorozatokban a híradástechnikai berendezések fontosabb alkatrészeit. Több termék gyártását megszüntetik és többtízmillió forint költséggel új üzemszereket építenek a rádiók és televíziós készülékek fontos alkatrészeinek a ferritmágok, a nyomtatott áramkörök, valamint a transzformátorok gyártására.

A rádiótranszformátorok sorozatgyártása hétfőn kezdődött meg a gyárban. Ezt az alkatrészt eddig még nem készítették Vácott. Mintegy másfél millió forintos beruházással új üzemszert építettek, amelyben egyelőre egy 24 méter hosszúságú szerelőszalagot állítottak munkába. A szalag elején 10 tekercs-lyépgép dolgozik, majd utána szerelők, összesen 28 ember, egy perc alatt készítenek el egy transzformátort. A szakemberek számítása szerint mintegy 20 százalékkal olcsóbban gyártják a fontos alkatrészt, mint eddig az Orionban.

Az a terv, hogy az év utolsó három hónapjában elkészítik az Orion gyár 1960 első negyedévi szükségletét. Így az Orion gyárban megszüntethetik a transzformátorok gyártását. Ezenkívül még két szalagot állítanak majd munkába, s ezzel az összes igényt kielégíthetik. /MTI/

- o -

Időjárásjelentés

1959 október 5

55

A Meteorológiai Intézet jelenti
október 5-én, hétfőn délután 18 órakor:

Hideg idő

A felhőzet keleten csökken, máshol napos idő, csak kisebb felhőátvonulásokkal. Mérsékelt, időnként még élénk északkeleti, keleti szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 10-13 fok között.

Távolabbi kilátások: hideg idő.

A Duna vízállása hétfőn délután 17 órakor: 158 centiméter. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28 kiadás 1959 október 5 18 óra 11. perc

Negyteljesítményű furóberendezést helyeztek üzembe Salgótarján határában

1959 október 5

36

A nógrádi iparmedencében a felszíni földtani vizsgálatok alkalmával több helyen találtak hasznos ásványi anyagokat. A geológusok véleménye szerint a mélyebb rétegekben még gazdagabb lelőhelyekre számíthatnak. Ezért hosszabb ideig tartó mélyfúrási tervet dolgoztak ki. Salgótarján határában, a somosi völgyben, hétfőn készült el a 48 méter magas furótorony, amelynek segítségével kétezer méter mélyre fúrnak. A munkát hétfőn kezdték. Tizenöt méter mélységben kvarckő beágyazáshoz ért a furó. A furó-
mesterek szerint nehéz talajviszonyokkal kell számolni, mert két oldalról bazalthegység övezi a somosi völgyet, de mégis úgy számítják, hogy a pártkongresszus megnyitásáig a kísérleti jellegű furással elérik az ezer métert. /MTI/

- o -

Két vonat összeütközött Csór-Nádaslány és Sárszentmihály között

1959 október 5

41

Október 4-én 1 óra 15 perckor Csór-Nádaslány-Sárszentmihály állomások között egy tehervonat és egy tartályvonat összeütközött. A baleset következtében négy tartálykocsi kigyulladt. A tüzet a tűzoltóság nagy erőfeszítéssel lokalizálta.

A baleset következtében a tartályvonat egyik mozdonyának fűtője, Albert Imre, a helyszínen meghalt, a mozdonyvezető, Vaskó Béla súlyosan megsérült.

A személyforgalmat vasárnap estig autóbusszokkal bonyolították le, a baleset körülményeit kivizsgálják. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29 kiadás 1959 október 5 19 óra 25. perc

Kilenc év alatt több mint ötszörösére növekedett áruforgalmunk az NDK-val - Droppa Gusztáv külkereskedelmi miniszterhelyettes sajtótájékoztatója

1959 október 5

29

A Német Demokratikus Köztársaság megalakulásának közelgő évfordulója alkalmából hétfőn a Külkereskedelmi Minisztériumban sajtótájékoztatót tartottak. Droppa Gusztáv miniszterhelyettes számolt be arról, hogy alakultak gazdasági kapcsolataink a tíz éve fennálló Német Demokratikus Köztársasággal.

1949-ben kötöttük meg az első államközi megállapodást és azóta évről-évre növekszik az országunk közötti áruforgalom - mondotta a miniszterhelyettes. - A Német Demokratikus Köztársaság kereskedelmi partnereink sorrendjében a harmadik helyet foglalja el. 1950-től 1959-ig több mint ötszörösére növekedett áruforgalmunk. Kormányaink megbízottai most tárgyalnak a jövő évre szóló államközi megállapodás megkötéséről. 1960-ban mintegy 700 millió rubel értékű forgalomra számítunk. A közel jövőben írjuk alá a következő öt éves terv időszakára szóló, hosszulejáratu egyezményt, amelyben meghatározzuk a főbb cikkek forgalmát, hogy azok gyártására mindkét országban időjében jól felkészülhessenek.

Gazdasági kapcsolataink fejlődését segítik a lipcsei vásárok, Kilit és Nyugat kereskedelmi körink nagy találkozói. A lipcsei vásárokon jobban megismerjük egymás termékeit és jelentős megállapodásokat kötünk.

Az áruforgalom fejlődése egyaránt kedvező hazánk és az NDK számára, a gazdasági kapcsolatok a kölcsönös előnyökön alapulnak. Az NDK-ba szállított magyar áruk között a hagyományos mezőgazdasági exportcikkek inken kívül mind nagyobb helyet foglalnak el az ipari termékek között. Ez közt találhatók az IKARUS autóbusszok, dömperek, motorkerékpárok, jó hírnevet szereztek az NDK-ban a magyar híradástechnikai berendezések, televíziós készülékek, kedveltek ruházati iparunk készítményei, a kész-ruhák és kötött holmik, szívesen fogadják a feldolgozott mezőgazdasági termékeket, konzerveket, mélyhűtött árukat.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30 kiadás 1959 október 5 19 óra 30 perc

/Kilenc év alatt.... I folytatása/ 25

Az ipari nyersanyagok közül bruxitot és timföldet exportálunk. Az utóbbi időben jelentős együttműködést alakított ki kohászatunk, együttesen jobban kihasználjuk kohászati üzemeink kovácsoló- és öntőkapacitását.

A Német Demokratikus Köztársaságtól több nagy létesítményhez kaptunk segítséget. Onnan vásároltuk a Borsodi Vegyikombinát oxigénüzemének, a Parentei Erőműnek, a budapesti televíziós adónak, a nyergesújfalui perlönüzemnek teljes berendezését. Ezekhez nemcsak a gépeket, műszereket küldték el, hanem eljöttek a német szakemberek is, hogy segítsék üzembehelyezésüket. Textilipari, nyelvényipari gépeket, műszereket szerzünk be a Német Demokratikus Köztársaságból. Mezőgazdaságunk fejlesztéséhez is sokféle gépet kapunk, ezek között van például az idén 850 traktor, a hozzá szerelhető munkagépekkel együtt. Vagy iparunk jónéhány alapanyagát az NDK-ból importáljuk és évről-évre több cellulózt, műanyagot, műszálat, műtrágyát vásárolunk.

Igen kedveltek hazánkban az NDK-ban gyártott járművek, személygépkocsik, butorok, órák, szőnyegek, hangszerek, jónai üvegedények. A vásárlók mind gyakrabban találkozhatnak majd a német háztartási gépekkel is. A jövőben fokozottabban számítunk az NDK-ra a mezőgazdasági gépek, műtrágya és a személygépkocsik beszerzésénél és bízunk abban, hogy az ediginél többet kapunk.

- A gazdasági együttműködést tovább kívánjuk fejleszteni és keressük ennek új formáit is. Felvetődött a gondolat, hogy együttesen vegyünk részt közös beruházásokban és azok tervezésében. A Német Demokratikus Köztársaság segítséget nyújt külkereskedelmi szakembereink képzésében is. Berlinben már a harmadik csoportunk vesz részt hatnapos nyelvtanfolyamon, - fejezte be tájékoztatóját Droppa Gusztáv miniszterhelyettes. /MTI/

- 0 -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31 kiadás 1959 október 5 20 óra 10 perc

Ünnepélyesen megnyitott a 10 éves Német Demokratikus Köztársaság kiállítása

26

1959 október 5

10. A Német Demokratikus Köztársaság megalakulásának/évfordulója alkalmából hétfőn dokumentációs kiállítás nyitott az Ernst Muzeumban, 10 éves a Német Demokratikus Köztársaság címmel. A kiállítást a Hazafias Népfront budapesti bizottsága, a MKI és a Műsarnok közösen rendezte. A megnyitáson jelen volt Orbán László, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, Puja Frigyes, külügyminiszterhelyettes, Dónis László, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnöke, Gács László, a Magyar Rádió és Televízió elnöke, s a Hazafias Népfront és a magyar művészeti élet sok képviselője. Jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

Gyáros László, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke hangsúlyozta, hogy az NDK tíz éves fennállás alatt minden erejét a világéke szolgálatába állította. Száznál több ajánlatot tett Németország kettészakítottóságának megszüntetésére, béke tárgyalások útján. A nyugatnémet kormány azonban a javaslatokat visszautasította és csatlakozott az agresszív északatlanti Szerződéshez. Az NDK örököse és megvalósítója lett azoknak az eszméknek, amelyek a német kultúra és tudomány, a nemzetközi munkásmozgalom nagyjai és követői vállalták magukénak.

- Hazánk és a Német Demokratikus Köztársaság testvéri kapcsolatát négyen áthatja a proletár-internacionalizmus szelleme - mondta többek között. - Az ellenforradalom leverése után az NDK az első között segítette gazdasági nehézségeink leküzdésében. A Magyar Népköztársaság diplomáciai lépések sorozatával és sok más intézkedéssel támogatja és támogatja a német nép harcát a békeszerződés megkötéséért, a nyugat-berlini kérdés rendezéséért, az egységes német állam létrehozásáért. Az a biztos tudat tölt el bennünket, hogy a német nép, a német nép demokratikus erői győzni fognak az imperializmus, a militarizmus és a háború erői felett. Az NDK teljesíteni fogja történelmi küldetését és sikerre viszi a német nép harcát a békeszerződés megkötéséért.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32 kiadás 1959 október 5 20 óra 20 perc

26

/Ünnepélyesen megnyílt. I. folyt./

Walter Vesper, az NDK magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete beszédében elmondta: a kiállítás célja, hogy megmutass, mit alkottak az NDK dolgozói a munkásosztály egysült pártjának vezetésével, amióta felszabadultak a hitleri fasizmus elől és különösen munkás-párti államuk megalapítása óta, az ipar, a gazdaság, a kultúra terén.

- Az itt bemutatott képek és kiállítási tárgyak szemléletesen bizonyítják - mondotta - hogy köztársaságunkban egyre több dolgozó tette magáévá Friedrich Hockauf szövegű jelszavát: "Ahogy mi dolgozunk, úgy élünk holnap!" Dolgozónk minden erejüket megfeszítik, hogy a szocializmust győzelemre vitt hétéves tervet megvalósítsák. Kifejezésre juttatjuk azt is, hogy az NDK szilárd része a Szovjetunió vezetett szocialista tábornak, s köztársaságunk minden erejét, minden politikai, gazdasági és kulturális sikerét a béke megőrzésének és megszilárdításának szolgálatába állítja. Szeretnék kifejezést adni annak a nagygyűlésnek, hogy a 10 éves az NDK kiállítás, amelyet sok budapesti majd később sok vidéki lakos is meglátogat, hozzájárul a lakaink szilárd baráti kapcsolatainak elmélyítéséhez és népeink barátságának megszilárdításához.

A beszédnek elhangzása után a jelenlevők meglátták a kiállítást. /MTI/

- o -

Csak a leszerelés biztosítja a fiatalok jobb életét
- A DIVSZ titkárságának felhívása

30

A DIVSZ titkársága a MÜOSZ klubjában hétfői sajtótájékoztatót rendezett, amelyen megjelent Mahmud Gaifar, a DIVSZ elnökének helyettese, Cheik to Bara főtitkárhelyettes, továbbá a DIVSZ titkárságának több vezetője és tagja. Mahmud Gaifar a sajtó képviselőinek elmondotta, hogy a DIVSZ nagy jelentőséget tulajdonít K.Sz. Hruscsov és Eisenhower találkozásának. A nemzetközi helyzetben előállott változás szükségessé teszi, hogy a DIVSZ titkársága

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33 kiadás 1959 október 5 óra perc

/Csak a 1. szerelés.... I. folytatása/ t
30

kifejtse állásfoglalását az ifjúságot is érintő leszerelés kérdésében.

Cheik to Bara ismertette a DIVSZ titkárságának közleményét az ifjúsági szervezetek közötti együttműködésről a leszerelésért és a nemzetközi feszültség enyhítésért vívott harcban. Elmondotta többek között, a DIVSZ az általános leszerelést mindig a béke védelméért folytatott tevékenysége főfeladatának tekintette. Ezt bizonyítja az ifjúság nagy tömegeinek részvétele az atomfegyverek tiltásáról, az atomfegyverkereslet, a fegyverkezési hajszák megszüntetését követelő, a német militarizmus ujjáélesztése ellen tiltakozó nemzetközi kampányokban. Az ENSZ-hez küldött számos dokumentumban, az ifjúság több nemzetközi szervezeteihez és a világ főfeljaitól intézett felhívásaiban, kongresszusainak és közgyűléseinek határozataiban mindig hangsúlyozta, hogy csak a leszerelés akadályozhatja meg az emberi civilizáció elpusztítását. Csak a leszerelés biztosíthatja a fiatalok jobb életét és félelem nélküli jövőjét. A szövetség támogatott és támogat minden olyan kezdeményezést, amely a tudomány vívmányainak békés célokra való felhasználására, a nemzetközi feszültség enyhítésére irányul.

A fiatalok öntudata fellázad akkor, amikor hallja, hogy évente száz milliárd dollárt költenek katonai kiadásokra, ugyanakkor emberek milliói halnak éhen. A DIVSZ titkárságának véleménye, hogy K.Sz. Hruscsovnak az ENSZ közgyűlése elé terjesztett javaslatai lehetővé teszik az emberek igazságtételt és nemességét teljesítését: olyan világot felépíteni, amelyben nincsenek hadseregek, pusztító fegyverek, vezérkarok; felépíteni a béke és a testvériség világát. Helyeseljék a szovjet javaslatot és támogatásukra hívjuk fel a világ fiataljait.

Cheik to Bara a továbbiakban arról beszélt, hogy a DIVSZ mellett a többi ifjúsági szervezet is hallatja hangját a nukleáris kísérletek és a fegyverkezési verseny megszüntetéséért, majd így folytatta:

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34 kiadás 1959 október 5 20 óra 40 perc

//Csak a leszerelés... 2 folytatása/ t
30

- A DIVSZ titkársága úgy véli: soha nem volt kedvezőbb alkalom, mint ma, a világ ifjúsági szervezetei közötti találkozásokra és kölcsönös megértésre. Ezért valamennyi nemzetközi ifjúsági szervezetnek hathatós együttműködést ajánl a leszerelés kérdésében. A Világifjúsági Gyülekezetnek /WAY/ és a Szocialista Ifjúsági Nemzetközi Szövetségének /UIJS/ és minden szervezetnek, amely szívügyének tekinti az új generációk életét és jövőjét - javasolja: küldjenek közös küldöttséget az ENSZ soronkövetkező ülésére. A küldöttség feladata lenne, hogy tolmácsolja az ENSZ-nek a világ ifjúságának közös akaratát a fegyverkezési hajszák megszüntetésére, valamint a világ államainak és energiáinak békés célokra történő felhasználására.

A DIVSZ a Világifjúsági Gyülekezettel, a Szocialista Ifjúsági Nemzetközi Szövetséggel és más ifjúsági szervezetekkel egyetértésben kész résztvenni olyan nemzetközi konferencián, - bárki kezdeményezné is amelynek témája: a leszerelés és az ifjúság. Javasolja továbbá a DIVSZ, hogy delegáció keresse fel a Francia Köztársaság kormányát és tiltakozzék a szaharai atomrobbantás ellen.

Cheik to Bara végül bejelentette, hogy a DIVSZ titkársága felhívással fordult a világ fiataljaihoz.

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség titkársága - mondja a felhívás - nyilvánosan bejelenti, hogy támogatja Hruscsovnek az ENSZ-ben benyújtott javaslatát a leszerelés kapcsolatban. A titkárság támogatni fog minden olyan lépést, amely arra hivatott, hogy előbbre vigye az általános leszerelés gondolatát.

A DIVSZ titkársága a jövőben is minden erejével segíti mindazokat, akik célul tűzik ki, hogy hatékony megoldást találjanak a leszerelés kérdésében.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35 kiadás 1959 október 5 20 óra 40 perc

//Csak a leszerelés... 3 folytatás/ t
30

Teljes erővel támogatja a leszerelést, a különböző államok és társadalmi rendszerek békés együttélését.

- Most, amikor eldől, hogy megvalósulnak-e vagy sem az adott lehetőségek, így szólunk a fiatalokhoz: Tevékenykedjétek ott, ahol éltek és dolgoztok, szervezeteitekben azért, hogy az államférfiak meghallják a leszerelés és a tartós béke megteremtését követelő ifjúság egyesült hangját. Az ifjúság minden nemzeti és nemzetközi szervezetéhez fordulunk: ismerjék el, hogy ténylegesen megvan az egyetértés a leszerelés kérdésében. Megvan a sikeres együttműködés lehetősége az ifjúságért.

A felhívás a továbbiakban a leszerelés kérdésében az ifjúság közötti felvilágosító munka fontosságát hangsúlyozza. /MTI/

- o -

Műszaki kiállítás nyílt Győrött.

1959 október 5

30

Győrött, az ország egyik legszebb vidéki áruházában műszaki kiállítás nyílt meg, amelyen bemutatják a magyar ipar keresett és kedvelt termékeit. Az érdeklődők olyan árucikkeket is láthatnak, amelyek tömeggyártását csak a következő években kezdik meg. A kiállítás látogatói rádiót, mosógépet, hűtőszekrényt, televíziót, porszívót és tüzhelyet a helyszínen is vásárolhatnak. A kiállítás egyik érdekessége az Orion gyár 505 típusú új televíziós készüléke, amely csak a jövő évben kerül az üzletekbe. Sok csodálójára akad a másfél kilós tranzisztoros táskarádióknak, amely két zseblámpaelemmel fél évig is működtethető és 20 állomás vételére alkalmas. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36 kiadás 1959 október 5 20 óra 45 perc

Ünnepség Miskolcon a Kínai Népköztársaság megalakulásának 10. évfordulója alkalmából

1959 október 5

37

A Hazafias Épfront Borsod megyei és Miskolc városi bizottsága a Kínai Népköztársaság megalakulásának 10. évfordulója alkalmából, hétfőn ünnepséget rendezett Miskolcon, a szakszervezetek megyei tanácsának székházában. Az ünnepségen megjelent és felszólalt Csen Dai-i, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövetségének hermaitikára. Az ünnepség után a miskolci Nemzeti Színház művészei és a Diósgyőr-vasgyári együttes adott színvonalas műsort. /MTI/

- o -

Országos gyógypedagógiai kongresszus kezdődött Balatonfüreden

1959 október 5

38

A Pedagógusok Szakszervezete és a Művelődésügyi Minisztérium rendezésében hétfőn országos gyógypedagógiai kongresszus kezdődött Balatonfüreden, a SZOT-szeminárium dísztermében. Több mint háromszáz szakember jelenlétében Makoldi Mihályné Kossuth-díjas, a Pedagógusok Szakszervezete titkára megnyitó szavai után dr. Lugossy Jenő, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának csoportvezetője köznevelésünk időszerű kérdéseiről tartott előadást, majd dr. Bárczi Gusztáv, a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola igazgatója ismertette a gyógypedagógia szerepét a szocialista társadalomban. Az előadásokat vita követte. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37 kiadás 1959 október 5 10 óra 15 perc

Még közelebb kerülünk a Föld alakjának és lapultságának megismeréséhez - A céltudatos összefogás és a szervezetség az alapja a szovjet tudományok sikereinek - Dr. Egyed László professzor és Kulin György igazgató nyilatkozata

1959 október 5

39

A szovjet bolygóközi űrrakéta továbbra is foglalkoztatja a tudományos világot, természetesen a magyar tudósokat és a kutatókat is.

Dr. Egyed László professzor, a Geofizikai Intézet vezetője a következő tájékoztatást adta az MTI munkatársának:

- A Hold felé közeledő bolygóközi állomás geofizikai szempontból is igen jelentős. A Hold szerkezeti felépítése alkalmas arra, hogy belőle a Föld felépítésére következtetéseket vonjunk le. Ha elfoglalja majd kitűzött pályáját a Föld körül, akkor az eddigi műholdaknál nagyobb magasságból adja jelentéseit a kozmikus tér fizikai viszonyairól, a sugárzások erősségéről, hőmérséklet-ingadozásról, s néri a meteorpor sűrűségét, a mágneses térben fellépő egyenetlenségeket. A legfontosabb pedig, hogy a bolygóközi állomásról érkező jelentések nagy segítséget nyújtanak a tudományos világnak a Föld lapultságának megállapítására, tehát Földünk alakját még jobban megismerjük.

A Holdig az út négy nap és tizenkilenc óra hosszat tart

Kulin György, az Uránia Csillagvizsgáló Intézet igazgatója a következőket mondotta:

-Az eddig felbocsátott űrrakéták után várható volt a következő kísérlet: egy Holdat megkerülő rakéta kilövése. Ez viszont sokkal előbb következett be, mint ahogyan erre a tudósok számítottak. Tudomásunk volt arról, hogy ez a program foglalkoztatta az amerikaiakat is, fel is készültek egy ilyen rakéta elindítására, de a vállalkozás nem sikerült.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38 kiadás 1959 október 5 20 óra 50perc

/Még közelebb kerülünk... I folytatás/
40

Livel magyarázható a Szovjetunió átütő sikere?

- Nyilvánvalóan az az a céltudatos ös-szefogással, amely az eddigi kísérleteket is jellemzte. A szovjet rakéták bevált típusok, az amerikaiak állandóan újabb és újabb megoldásokkal kísérleteznek, a kísérletek különböző intézmények kezében vannak, hiányzik tehát a szervezethez.

- Nagyon valószínű, hogy a Szovjetunió mindhárom holdrakéta felbocsátáshoz ugyanazt a rakétatípust használta fel. A január 2-án kilőtt rakéta indító sebessége a szökési sebesség fölött volt, a repülés időtartama 34 óra volt. A szeptember 12-i holdrakéta utja 37 óráig tartott, itt már az indító sebesség közelebb állott a szökési sebességhez. Az október 4-én elindított rakéta sebességét a szökési sebesség alá kellett csökkenteni, mert hiszen a feladat az, hogy a rakéta visszatérjen. Ezt a rendkívül kényes problémát a szovjet technikusok zseniálisan oldották meg, hogy az utolsó fokozat hasznos terhet megnövelték. Ha az indító rakéta azonos is, de a negyedik fokozat súlyát változtatjuk, akkor a végsebesség lehet hiperbolikus, parabolikus, elliptikus, vagy akár körsebességű. Holdat megkörülő rakéta ugynevezett szabadpályán mozog. A Föld közelében, amíg üzemanyag van a rakétában, fel kell vennie a pontos irányt és a sebességet. Ezután már magára hagyatva teszi meg utját, legfeljebb kisebb módosításokat lehet pályáján végrehajtani kisebb segédrakéta segítségével, földi irányítással. Kétségteljes, hogy a rakéta már október 4-én 11 órakor 108.000 kilométerre távolodott a Földtől, vagyis utjának több mint a negyedét tette meg nyolc nap alatt. A második utszakát 145.000 kilométerig öt óra alatt tette meg, vagyis csaknem ugyanannyi idő alatt, aránytalanul a 108.000 kilométer igényelt. Ez azzal magyarázható, hogy a rakéta a Föld nehézségi erőterében mozog és a Föld felé fordított sebességét. Amikor a holdtávolság feléig jut, sebessége már másfél kilométer alá csökken másodpercenként a Föld közelében pedig csak fél kilométeres sebességgel halad már. Ez magyarázza meg, hogy az időtartam egyre jobban növekszik. A teljes keringési idő mintegy 230 óra, vagyis 9 nap és 14 óra. Eszerint a Holdig az ut 4 nap és 6 óra hosszat tart. /MTI/

- 0 -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39 kiadás 1959 október 5 21 óra 10 perc

Megnyilt a Budapesti Háziasszony Akadémia - Egészségügyi Gyermeknevelési, szabászati és más előadások az akadémia programjában

42 1959 október 5

A Budapesti Néptanács háziasszony klubjának rendezésében hétfőn megnyilt a Háziasszony Akadémia. Dr. Lukács Lászlóné, a néptanács végrehajtó bizottságának tagja üdvözölte a hallgatókat - üzemi és házi munkásszónokokat, fiatal feleségeket, otthon dolgozó nőket - majd megkezdődött az első előadás, amelyet dr. Bakáts Tibor, az Országos Közegészségügyi Intézet főigazgatója, a Boldog otthon titka címmel tartott.

A tíz előadásból álló sorozat keretében a következő hetekben neves szakemberek állnak az akadémia katedrájára: október 19-én dr. Hajzik Józsefné, a Neveléstudományi Intézet csoportvezetője gyermeknevelési problémákról, november 2-án Molnár László iparművész lakberendezési kérdésekről tart előadást. A további programban szerepel például a Hátha nem válnak el című előadás és vite - erre többek között válóperes bírót hívnak meg - és a dívtámmutatóval egybekötött szabászati előadás. A sorozatban egy alkalommal vezető állásban levő asszonyok életútját ismertetik a hallgatók számára, a kínai asszonyokkal is találkoznak a résztvevők, akik beszámolnak majd a távoli ország életéről, a kínai nők megváltozott helyzetéről. /MTI/

- 0 -

Egyeteni ünnepség a népi Kína fennállásának 10. évfordulójának alkalmából

43 1959 október 5

A Kínai Népköztársaság fennállásának 10. évfordulójának alkalmából a Budapesti Műszaki Egyetem és az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem hétfőn délután ünnepséget rendezett. Dr. Csűrös Zoltán, a Budapesti Műszaki Egyetem rektorának üdvözlő szavai után Szie-Fung, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa elmondta a nagyjelentőségű történelmi eseményt. Dr. Tellepdy Kovács László, a Budapesti Műszaki Egyetem tanszékvezető professzora számolt be kínai utjáról. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40 kiadás 1959 október 5 21 óra 15 perc

Bolgár párt- és kormányküldöttség utazott át Magyarországon

44

1959 október 5

A Bolgár Népköztársaság párt- és kormányküldöttsége Ivan Mihajlov, a Bolgár Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese, nemzetvédelmi miniszter vezetésével, hétfőn átutazott Magyarországon. A küldöttség fogadtatására megjelent Rónai Sándor, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, az Országgyűlés elnöke, Révész Géza honvédelmi miniszter, Szilágyi Dezső, az MSZMP Központi Bizottság külügyi osztályának vezetője és Buja Frigyes külügyminiszterhelyettes. Jelen voltak Krasztu Sztójesev, a Bolgár Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és Walter Vesper, a Német Demokratikus Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a Külügyminisztérium több vezető munkatársa. /MTI/

- o -

Jugoszláv kormányküldöttség utazott át Magyarországon

45

1959 október 5

A Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormányküldöttsége Ljubo Babic, a végrehajtótanács tagja, a külkereskedelmi bizottság elnöke vezetésével átutazott Magyarországon. A küldöttséget Karádi Gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese fogadta. Megjelentek a küldöttség fogadtatásánál Jovo Kopicic, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és Walter Vesper, a Német Demokratikus Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint a Külügyminisztérium és a Külkereskedelmi Minisztérium munkatársai. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41 kiadás 1959 október 5 21 óra 15 perc

Lengyel műtörténész professzor magyarországi látogatása

46

1959 október 5

A Magyar Tudományos Akadémia elnökségének meghívására dr. Michal Walicki professzor, a var-sói művészettörténeti intézet igazgatója kétéhetes látogatásra Magyarországra érkezett. /MTI/

- o -

Erődi Elek ujságíró

47

1959 október 5

temetésének időpontja: október 10, délelőtt 11 órakor a Farkasréti temetőben. /MTI/

- o -

Az Indiai Atomerő Bizottság elnöke Apró Antalnál

48

1959 október 5

Apró Antal, a Minisztertanács első elnökhelyettese, mint az Országos Atomerőbizottság elnök hétfőn fogadta a hazánkban tartózkodó dr. H.J. Bhabha professzort, az Indiai Atomerő Bizottság elnökét és szívélyeshangú beszélgetést folytatott vele. /MTI/

- o -

Magyar orvoskutatók utaztak a Szovjetunióba

49

1959 október 5

Magyar orvoskutatók két csoportja indult hétfőn a Szovjetunióba. Dr. Káta Aladár, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezető helyettese, dr. Forst Ferenc és dr. Boóc Domokos, a gyermekbénulás elleni élő vaccine gyártását tanulmányozzák majd a Szovjetunióban. A másik csoport - dr. Vadász Zoltán, az Egészségügyi Minisztérium megbízott főosztályvezetője, dr. Orbán György és dr. Pálos László - a szülészeti ellátásáról, főleg a fájdalom nélküli szüléssel kapcsolatos kérdésekről gyűjt tapasztalatokat. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42 kiadás 1959 október 5 21 óra 30 perc

A TIT elnöki bizottságának ülése

50

1959 október 5

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat elnöki bizottsága hétfőn délután ülést tartott. A bizottság Törő Imre akadémikus, a társulat elnökének vezetésével az őszi országos elnökségi ülés előkészítéseként többek között megtárgyalta a természettudományos ismeretterjesztés helyzetét, különös tekintettel a világnézet nevelésre. /MTI/

- o -

A Dunai Vasmű több gyárrészlege pötfelajánlást tett a hétfő délutáni műszaki értekezleten

51

1959 október 5

Hétfőn délután a Dunai Vasmű gyárrészlegeinek műszaki vezetői, párt-, szakszervezeti és KISZ titkárai műszaki értekezleten értékelték a gyár dolgozóinak kongresszusi versenyét. Megállapították, hogy a kongresszusi verseny első öt hónapjában, a gyár dolgozói jól megállták helyüket. Az időszakra esedékes 57 millió forint helyett 42 millió forintot takarítottak meg. A legjobban dolgoztak a szénelőkészítő, a kokszolómű, a nagyolvasztómű és a tüzállománygyár dolgozói. A szénelőkészítő műben öt hónap alatt 16,680 tonnával növelték a kokszolásra alkalmas mosott szén mennyiségét, s a kokszolóműben a felajánlott 20.000 tonna helyett körülbelül 25.000 tonna kohókokszt termeltek terven felül. A nagyolvasztóműben 8.560 tonna kohókokszt takarítottak meg. A tüzállománygyárban jól megdálkodtak a külföldi széntel és agyaggal, amelyekből a felajánlott mennyiségnek kétszeres t-háromszorosát takarították meg.

A műszaki értekezlet résztvevői felsorolták a hiányosságokat is és megjelölték a jövő feladatait. Így többek között meghatározták, hogy fokozzák a versenyvilágosságát. Csaknem valamennyi gyárrészleg nevében kisebb-nagyobb pötfelajánlásokat is tettek. Kiemelkedik közülük a szénelőkészítő és a kokszolómű dolgozóinak újabb vállalása. A szénelőkészítőműben ugyanis az utolsó évnegyedben a szénmosás további javításával 1,3 millió forintot akarnak megtakarítani.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43 kiadás 1959 október 5 21 óra 35 perc

/A Dunai Vasmű... folytatása/

51

A kokszolómű dolgozói hater ezer tonna kohókokszt termelését vállalták terven felül. Juhász János, a sztálinvárosi MSZMP pártbizottság titkára felszólalásában elismeréssel beszélt a Dunai Vasmű műszaki dolgozóinak munkájáról, akik a fizikai dolgozókhöz hasonlóan, lelkesedéssel vesznek részt a kongresszusi versenyben, s a műszaki feladatok megoldását komoly hivatásuknak tekintik. /MTI/

- o -

Ülést tartott a Fejér megyei tanács

52

1959 október 5

Hétfőn Székesfehérvárott ülést tartott a Fejér megyei tanács. Mikes József, a megyei népi ellenőrzési bizottság elnöke ismertette a bizottság első félévi munkáját, majd Liptai Károly, a megyei tanács tagja beszámolt a múlt évi költségvetés végrehajtásáról és ismertette az idei költségvetési tervet. Megemlítette többek között, hogy szociális és egészségügyi célokra az idén a múlt évinél 12 millió forinttal többet irányoztak elő. Ebből az összegből folytatják az egészségügyi beruházásokat, a kórházi ágyak számát például még ebben az évben 126-tal növelik. /MTI/

- o -

Megkezdődött az oktatás a Magyar Néphadsereg marxizmus-leninizmus esti egyetemén

54

1959 október 5

A Magyar Néphadsereg marxizmus-leninizmus esti egyetemén hétfőn a Központi Tisztai Házban megkezdődött az oktatás. A többszáz hallgató a megnyitó után évfolyamonként résztvett az első előadáson. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44 kiadás 1959 október 5 21 óra 40 perc

A rákosligeti űrrakéta megfigyelő állomáson hétfőn délután kitűnően vettek és rögzítették a szovjet rakéta jeleit

1959 október 5

53

A rákosligeti űrrakéta megfigyelő állomáson a szovjet bolygóközi rakéta utnakindítása óta szünet nélkül folynak a megfigyelések. Az előjelzett időben a vevőkészüléken megszűnés nélkül kapták a világűrbeli érkező jeleket.

Az állomás vezetője, Horváth Tibor és munkatársai megfeszített munkával a megfelelő hullámhosszra alakították át a készüléket. Először vasárnap délután sikerült a rakéta jellegzetes hangját percekig fogni és magnetofonszalagra rögzíteni. A felvett hangokat a budapesti rádió egyik adásában közvetítette.

Hétfőn délután nagy volt az izgalom az állomáson. Bár a bolygóközi rakéta már több mint 200.000 kilométerre távolodott el a Földtől, a rákosligeti megfigyelők 1/2 3 és 3 óra között ismét kitűnően fogták a rakéta ismét hangját. A jeleket magnetofonra is felvették.

Horváth Tibor elmondotta, hogy az úgynevezett Grid-dip módszerrel győződnek meg a hullámhossz pontosságáról. A készülékkel a hálózati feszültség ingadozása által okozott frekvenciaváltozások állandóan ellenőrizhetők, a vétel közben tartani tudják a helyes hullámhosszat. A megfigyeléseket folytatják és remény van rá, hogy a bolygóközi űrállomás jeleit a rakéta egész útján sikerül majd venni. /MTI/

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia üdvözlötte a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának

1959 október 5

57

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája elnökségének,

Moszkva,

Törvély üdvözlötünket küldjük a szovjet tudomány és technika új nagy győzelme, - a harmadik kozmikus rakéta kilövése alkalmából. Sok új sikert kívánunk a békeszerető szovjet tudományak, amely eredményeivel új korszakot nyitott az emberiség történetében.

Rusznayk István
a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45 kiadás 1959 október 5 21 óra 30 perc

A Budapesti Műszaki Egyetem üdvözlötte a szovjet tudósokhoz

1959 október 5

56

A világűrkutató laboratóriumot szállító újabb kozmikus rakéta felbocsátása alkalmából a Budapesti Műszaki Egyetem rektori tanács hétfőn üdvözlötet küldött a szovjet tudósokhoz. "A szovjet tudomány legújabb óriási eredményéhez a Budapesti Műszaki Egyetem professzorai, oktatói és hallgatói legmelegebb szerencsekívánataikat fejezik ki" - hangzik az üdvözlöt, majd így folytatódik: "Valamennyien tisztában vagyunk ezzel, hogy az október 4-én elindított újabb mesterséges égitest az egész emberiség fejlődését szolgáló hatalmas eredményekhez vezet a tudomány minden ágában és világszerte jelentősen emeli a Szovjetunió tekintélyét. Büszkék vagyunk a Szovjetunió tudósaira és konstruktőreire, akiknek munkája létrehozta ezt az új kozmikus rakétát. Kívánjuk, hogy a kísérlet is gazdag tudományos eredményeket hozzon és a későbbiekben még sok, még magasabbra vezető sikeres kísérleteket hajtsanak végre." /MTI/

- o -

Megjutalmazták a Dunai Vasúti könyvtárának százszedik olvasóját

1959 október 5

58

Hétfőn a Dunai Vasúti Vörösmarty Mihály-könyvtárban kikölesönözték az esztendő 100.000-ik könyvét. Ebből az alkalomból a könyvtár vezetősége Szabó Károly 22 éves ifjúságnak, a 100.000-ik könyv olvasójának, - aki 1953 óta tagja a könyvtárnak - ajándékkönyvet adott át. /MTI/

- o -

Budapestre érkezett az NDK népi rendőrségének művészegyüttese

1959 október 5

59

Az NDK fennállásának 10. évfordulója alkalmából Magyarországon számos ünnepség rendeznek, amelyek egy részén fellép az NDK népi rendőrségének művészegyüttese is. Az együttes hétfőn este érkezett meg Budapestre. Fogadására megjelent a nyugati pályaudvaron a Hazafias Népfront, a Kulturális Kapcsolatok Intézete, valamint az NDK budapesti nagykövetségének több képviselője. /MTI/

- o -

B 46. kiadás 1959. október 5. 21 óra 15 perc

Fogadás az ENSZ távol-keleti hajózási szakértőinek tiszteletére

60 1959. október 5.

Puja Frigyes külügyminiszterhelyettes hétfőn este fogadást adott az ENSZ ázsiai és távol-keleti gazdasági bizottsága belvízi hajózási szakértőinek tiszteletére, akik tanulmányuton tartózkodnak hazánkban. A fogadáson jelen voltak a Külügyminisztérium, a Kereskedelmi Minisztérium, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium, a Ké- és Gépipari Minisztérium vezetői munkatársai, s a magyar gazdasági élet több más képviselője. Jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője. /MTI/

-o-o-o-o-

Fogadás a Csehszlovák Néphadsereg napjának tiszteletére

62 1959. október 5.

A Csehszlovák Néphadsereg megalakulásának 15. évfordulója alkalmából Rostislav Balastik ezredes, a Csehszlovák Köztársaság katonai attaséja hétfőn este fogadást rendezett.

A fogadáson megjelent Révész Géza vezérezredes, honvédelmi miniszter, Dapsi Károly vezérőrnagy, miniszterhelyettes, valamint a tábornoki kar számos tagja. Résztvett a fogadáson Gabor István, a Magyar Partizán-szövetség főtitkára, Szabó István, a Magyar Honvédelmi Sportszövetség elnöke, Kovács János, a Külügyminisztérium protokollosztályának helyettes vezetője, valamint társadalmi és kulturális életünk számos neves képviselője.

Jelen volt Hao De-cin, a Kínai Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetével, a diplomáciai testület doyenjével az élén, a diplomáciai testület számos vezetője, továbbá a Budapestre akkreditált katonai attasék. Ott volt F.F. Kozakov, a Szovjet Hadsereg Magyarországon állomásozó csapatainak hadseregtábornoka. /MTI/

-o-o-o-o-

B 47 kiadás 1959 október 5 22 óra — perc

Az indiai atomerő-bizottság elnökének előadása az atomerő felhasználásáról Indiában

1959 október 5

61

Dr. H.J. Bhabha professzor, az indiai atomerő-bizottság elnöke, aki a Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Atomenergia Bizottság vendégeként tartózkodik hazánkban, hétfőn este előadást tartott az Akadémián. Az atomenergia felhasználása Indiában címmel. Bevezetőjében rámutatott, hogy India lakosságának jelenleg mintegy 400 millió lélekszáma és számának várható további növekedése igen nagy feladatokat ró az ország energiagazdálkodására. A klasszikus energiahordozók, mint a szén, az olaj és a víziergia nem adják az alapját az energiatermelés nagyarányú fejlesztésének. Eppen ezért egyre nagyobb figyelmet fordítanak a magenergia hasznosítására. Az előzetes tervek szerint 1986-tól az energiafejlesztés legnagyobb része az atomerő felhasználásából adódik. A továbbiakban részletesen elemezte India lehetőségeit az atomenergia felhasználásában. Az ország legnagyobb kincse a hasadóanyagok közül a thórium, amelyből a világ leggazdagabb telepei Indiában találhatók. Urán jóval kevesebb van. Ugy tervezik, hogy első lépésként 1960-ig urániummal dolgozó atomerőművekkel elérjék az egymillió kilowattos energiatermelést. A melléktermékként jelentkező plutóniumot a következő lépésekben részben energiatermelésre, részben pedig a thóriumból 233-as uránizotóp előállítására használják fel. Ez az utóbbi hasadóanyag azután ismét felhasználható, részben energiatermelésre, részben újabb hasadóanyagok előállítására.

Elmondotta, hogy kidolgozták a tervét a 250 megawattos atomerőműnek, amely lényegében az angol atomerőmű költségszintjén dolgoznék.

India földrajzi adottságai olyanok - folytatta, hogy a szénlelő helyek aránylag kis területen összpontosulnak. Emiatt például Delhibe 1200, Bombay-ba 2000 kilométer távolságról kell szállítani a szenet. Ezért a nagyvárosokban a szén drága és ugyanakkor a vasuti kocsipark erősen igénybe van véve a szállításokkal.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48 kiadás 1959 október 5 7/8 óra — perc

Az indiai atomerő... I folytatása/ I
61

Az összehasonlító számítások szerint, az ilyen helyeken már is gazdaságos az atomenergia felhasználása, mert a szén-nel működő centrálék energiatermelése nagyjából azonos költségbe kerül, mint az atomerőműveké, s a továbbiakban az atomenergia előállításának költsége lényegesen csökken.

Bombay-t 1 északra helyezték az elő-készülteket egy 250 megawattos atomerőmű építésére, a város közelében pedig már is működik egy nagy atomkutató intézet.

Előadása végén Bhabha professzor számos vetített képet mutatott be India kísérleti atomreaktorjairól és más intézményeiről.

Az érdekes előadást nagyszámu szakértő hallgatóság nevében dr. Jánossy Lajos akadémikus köszönte meg. /MTI/

- o -

V E G E ! ! !

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás 1959. október 6. 6 óra — perc

A felajánlott 30 millióból eddig 50 millió forint értékű mezőgazdasági gép készült terven felül

1 1959. október 6.

Április eleje óta mind sikeresebben bontakozik ki a kongresszusi verseny a mezőgépipari üzemekben. Előszörban a termelőszövetkezetek felszerelésének gyarapítására erre az évre 80 millió forint értékű gépet ajánlottak fel terven felül, s ebből szeptember végéig keréken 50 millió forintot teljesítettek. A mezőgépipar mind a tavasszi és nyári, mind az őszi munkákhoz kollő időben szállította a gépeket. Határidő előtt készülték el a magyar mezőgazdaságnak szánt aratóéséplőgépek, nagyobb mennyiségű silókombájnt, malom- és élelmiszeripari berendezést, ekét, vetőgépet gyártottak terven felül.

A harmadik negyedévben számottevő műszaki feladatokat is megoldottak. Törökszentmiklóson megkezdték a kukoricaszó próbasorozatának gyártását, a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyárban elkészült az első tíz kukorica betakarító gép, amely a kukorica törésére és silózására egyaránt alkalmas. Ugyancsak Mosonmagyaróvárott megkezdették az úgynevezett fekete temperöntést, amely a szokásos szürke vasöntésnél nagyobb szilárdságu és kevésbé merev öntvényt eredményez. A szállítóberendezések Gyárában és az EMAG-ban tovább tökéletesítették a siló-, illetve a gabonakombájnt gyártását.

A kitünő eredmények mindenképp a jobb szervezethez, a dolgozók versenyének köszönhető, de igen sokat segítettek a társüzemek is, amelyek nemcsak az eredetileg tervezett, hanem a felajánlott mezőgazdasági gépekhez is egyenletesen szállítják a kollékeket. Az iparág vezetői elismeréssel nyilatkoztak a diósgyőri, az ózdi, a borsodnádasdi, a csepeli és a salgótarjáni kohászokról, továbbá a csepeli Autógyár és a Budapesti Hajtóműgyár dolgozóiról, akik minden esetben pontosan eleget tettek szállítási kötelezettségüknek.

A mezőgépipar már a hároméves terv utolsó esztendőjére, 1960-ra készül. Jövő évi tervük mintegy 42 százalékkal lesz magasabb az időinél és ennek sikeres teljesítéséhez meg akarják teremteni a feltételeket. Felülvizsgálják a gyárak műszaki adottságait és sorozatos tárgyalásokat folytatnak a társüzemekkel, hogy munkájukat összehangolva nagyobb feladatoknak is eleget tudjanak tenni. /MTI/

-o-o-o-o-